

Valtuusto

21.03.2022

Kokoustiedot

Aika 21.03.2022 klo 17:30 - 21:39
Tauko klo 19.32-20.00
Paikka Valtuustotalo, Espoonkatu 5

Läsnä	Partanen Henna	puheenjohtaja	
	Ali Habiba	varavaltuutettu	Juri Aaltonen
	Ahlfors Tiina	valtuutettu	
	Thure-Toivanen Tiina	varavaltuutettu	Alaviiri Kaisa
	Ali Abdirahman	valtuutettu	
	Ampuja Ari	valtuutettu	
	Aro Olli	valtuutettu	
	Arstila Leila	valtuutettu	
	Cederlöf Karin	valtuutettu	
	Elo Simon	valtuutettu	
	Elo Tiina	valtuutettu	
	Hirvasvuopio Janne	varavaltuutettu	Eloahti Auli
	Fagerström Noora	valtuutettu	
	Gestrin Christina	valtuutettu	
	Grönroos Simo	valtuutettu	
	Guzenina Maria	valtuutettu	
	Gästrin Eva-Lena	valtuutettu	
	Havu Isto	valtuutettu	
	Hietanen-Tanskanen Ira	valtuutettu	saapui klo 17.52 § 33 käsittelyn jälkeen
	Hopsu Inka	valtuutettu	
	Tulkki Ville	varavaltuutettu	Hyrkkö Saara
	af Hällström Nina	valtuutettu	
	Jama Mohamed Ali	valtuutettu	
	Syväranta Mervi	varavaltuutettu	poistui klo 21.20 § 40 käsittelyn aikana Juvonen Arja
	Järvenpää Kaarina	valtuutettu	
	Järvinen Hannu	valtuutettu	
	Kajava Henna	valtuutettu	
	Karimäki Johanna	valtuutettu	
	Katainen Mervi	valtuutettu	
	Kauma Pia	valtuutettu	
	Kauste Mika	valtuutettu	
	Hertell Sirpa	varavaltuutettu	Keisteri-Sipilä Elli
	Juuti Sini	varavaltuutettu	Kemppi-Virtanen Pirjo
	Kerola Hannele	valtuutettu	
	Polviander Pia	varavaltuutettu	Keronen Jiri
	Kilpijoki Kerttu-Liisa	valtuutettu	
	Kivekäs Liisa	valtuutettu	

	Siivola Marjaana	varavaltuutettu	Koponen Noora
	Korhonen Henri	valtuutettu	
	Kurri Vanessa	valtuutettu	
	Laakso Mikko	valtuutettu	
	Laakso Ville	valtuutettu	
	Lahtinen Teemu	valtuutettu	
	Laiho Mia	valtuutettu	
	Savela Sari	varavaltuutettu	Laukkanen Antero
	Limnéll Jarno	valtuutettu	
	Knaapi Emilia	varavaltuutettu	Lindholm Julia
	Löyttyniemi Meri	valtuutettu	
	Markkula Markku	valtuutettu	
	Marttila Helena	valtuutettu	
	Mykkänen Kai	valtuutettu	
	Finström Verna	varavaltuutettu	Nevanlinna Risto
	Nieminen Pinja	valtuutettu	
	Nores Mia	valtuutettu	
	Halkosaari Tommi	varavaltuutettu	Pakarinen Riikka
	Palomäki Ulla	valtuutettu	
	Pentikäinen Aulikki	valtuutettu	
	Portin Anders	valtuutettu	
	Poutala Mika	valtuutettu	
	Puntila Päivi	valtuutettu	
	Ruoho Veera	valtuutettu	
	Räf Marika	valtuutettu	
	Sammallahti Tere	valtuutettu	
	Saramäki Sara	valtuutettu	poistui tauon aikana, tilalle Tuisku Sofia
	Seppälä Peppi	valtuutettu	
	Hellström Martti	varavaltuutettu	Sistonen Markku
	Stenvall Nora	valtuutettu	
	Särkijärvi Jouni J.	valtuutettu	
	Akinyemi Aino	varavaltuutettu	Uotila Kari
	Valle Jaana	valtuutettu	
	Ilkko-Ervasti Pauliina	varavaltuutettu	Vanhanen Joel
	Vehmanen Emma- Stina	valtuutettu	
	Viljakainen Paula	valtuutettu	
	Vuornos Henrik	valtuutettu	
	Värmälä Johanna	valtuutettu	
Muut saapuvilla olleet	Suominen Milla	nuorisovaltuuston edustaja	
	Mäkelä Jukka	kaupunginjohtaja	
	Paananen Markus	terveyspalvelujen johtaja	
	Rinta-aho Harri	kasvun ja oppimisen toimialajohtaja	
	Isotalo Olli	kaupunkiympäristön toimialajohtaja	
	Heinaro Mervi	elinvoimajohtaja	
	Pajakoski Johanna	viestintäjohtaja	
	Konttas Ari	rahoitusjohtaja	
	Syrjänen Markus	hallinto- ja kehittämisjohtaja	

Ala-aho Virpi Immonen Mari Ahonen Sanna	kaupunginreviisori kaupunginsihteer erityissuunnittelija	läsnä § 37 käsittelyn ajan klo 18.10 - 21.12
Kaarnalehto Annika	erityissuunnittelija	läsnä § 37 käsittelyn ajan klo 18.10 - 21.12
Haapalehto Teemu	maahanmuuttoasioiden päällikkö	poistui ennen § 34 käsittelyn aloittamista klo 18.05
Häkkinen Petri	turvallisuuspäällikkö	poistui ennen § 34 käsittelyn aloittamista klo 18.05
Majuri Jouni	kaupunginsihteer, sihteer	

Allekirjoitukset

Henna Partanen

Jouni Majuri

puheenjohtaja

sihteeri

Pöytäkirja tarkastettu ja hyväksytty

Kerttu-Liisa Kilpijoki

Päivi Puntila

pöytäkirjantarkastaja

pöytäkirjantarkastaja

Pöytäkirjan nähtävänäolo

Tämä pöytäkirja on julkaistu yleisessä tietoverkossa 29.03.2022

Käsitellyt asiat

Pykälä	Liite	Otsikko	Sivu
§ 32		Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen	6
§ 33		Pöytäkirjan tarkastajien valinta	7
§ 34		Takauksen myöntäminen Kalevan kisojen 2025 järjestämistä varten	8
§ 35		Kaupungin omavelkaisen takauksen myöntäminen Espoon Jääurheilun Tuki ry:n Matinkylän Jääurheilukeskuksen rahoittamiseksi otettavalle lainalle	11
§ 36		Länsi-Uudenmaan tulevaisuuden sosiaali- ja terveyskeskus -ohjelman tulo- ja menomäärärahat vuodelle 2022	16
§ 37	1 - 5	Hyvinvointikertomus ja -suunnitelma 2022-2025 ja ikäkausittaiset hyvinvointisuunnitelmat	19
§ 38	6	Hallintosäännön I osan 1. luvun 7 §:n mukainen luettelo vireillä olevista valtuustoaloitteista ja niiden johdosta suoritetuista toimenpiteistä	36
§ 39		Kuntalaisaloite Karhusaaren suojelukaavan purkamisen estämiseksi	38
§ 40	7	Valtuustoaloite luontoratkaisujen vauhdittamisesta (Pöydälle 28.2.2022)	41
§ 41		Valtuustoaloite kansallisesta kaupunkipuistosta Espooseen	50
§ 42		Kokouksessa jätetyt aloitteet ja kysymykset	58

§ 32

Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen

Päätös

Puheenjohtaja totesi kokouksen laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Selostus

Valtuusto oli kutsuttu koolle puheenjohtajan allekirjoittamalla 10.3.2022 päivätyllä jäsenille toimitetulla kokouskutsulla.

Espoon kaupunki

Pöytäkirja

7/61

Valtuusto

§ 33

21.03.2022

§ 33

Pöytäkirjan tarkastajien valinta

Päätös

Pöytäkirjan tarkastajiksi valittiin Kerttu-Liisa Kilpijoki ja Päivi Puntila.

Espoon kaupunki

Pöytäkirja

8/61

Kaupunginhallitus
Valtuusto

§ 63
§ 34

07.03.2022
21.03.2022

1069/02.05.07/2022

Valtuusto 21.03.2022 § 34

§ 34

Takauksen myöntäminen Kalevan kisojen 2025 järjestämistä varten

Valmistelijat / lisätiedot:
Arolainen Eveliina

etunimi.sukunimi@espoo.fi
Vaihde 09 816 21

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus

Valtuusto myöntää 120 000 euron omavelkaisen takauksen Suomen Urheiluliitolle järjestämisoikeudesta maksettavan korvauksen suorittamisesta, jos Kalevan kisat 2025 myönnetään Espoon Tapiot ry:n ja Esbo Idrottsförening rf:n järjestettäväksi.

Käsittely

Päätös

Valtuusto:
Kaupunginhallituksen ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Selostus

Espoon Tapiot ry ja Esbo Idrottsförening rf hakevat Suomen Urheiluliitolta (SLU) Kalevan kisojen järjestämisoikeutta Espooseen kesälle 2025. Kalevan kisat ovat yleisurheilun Suomen mestaruuskilpailut, joiden pitopaikkakunta vaihtelee. Ensimmäiset yleisurheilun Suomen mestaruuskilpailut pidettiin Tampereella vuonna 1907. Vuonna 2009 kilpailut järjestettiin Espoossa, jolloin järjestäjänä toimi Espoon Tapiot ry, Esbo Idrottsförening rf sekä Leppävaaran Sisu ry.

Espoossa on erinomaiset edellytykset järjestää isoja urheilutapahtumia. Espoon kaupunki ja järjestävät seurat haluavat olla aktiivisia kansallisten ja kansainvälisten kestäväen kehityksen mukaisten urheilutapahtumien järjestäjätahoja. Kaikki kilpailu- ja oheistoiminnot keskitettäisiin Leppävaaran Urheilupuiston alueelle, jota on myös jatkuvasti kehitetty alle 23-vuotiaiden EM-kisat 2023 sekä tulevat Kalevan kisat huomioiden. Myös uusi urheiluhalli Kameleonten on jo silloin käytettävissä.

Espoossa harrastetaan monipuolisesti liikuntaa ja huippu-urheilua ja Kalevan kisojen kaltaiset tapahtumat innostavat lapsia ja nuoria liikkumaan. Kalevan kisat tuo Espooseen paljon urheilijoita ja katsojia ja lisää näin myös alueen elinvoimaisuutta. Kalevan kisoihin on osallistunut keskimäärin hieman yli 600 urheilijaa per vuosi (vuonna 2021 637 urheilijaa) ja yleisöä kisoissa on ollut noin 7000 katsojaa kilpailupäivää kohden. Edellisen kerran, kun Kalevan kisat järjestettiin Espoossa, liput loppuunmyytiin kahtena päivänä. Kalevan kisoilla on myös runsaasti medianäkyvyyttä.

Suomen Urheiluliiton edellyttämä korvaus kisojen järjestämisoikeudesta on 120 000 euroa. Espoon Tapiot ry ja Esbo Idrottsförening rf ovat laatineet kisojen järjestämisestä talousarvion, jonka mukaan kisoista saatavat tuotot kattaisivat järjestämisoikeuden kustannukset. SLU edellyttää kuitenkin takauspäättöstä tai muuta järjestäjien tai ulkopuolisen tahon antamaa taloudellista takuuta järjestämisoikeuden summasta jo kishakemuksen yhteydessä.

Espoon Tapiot ry ja Esbo Idrottsförening rf hakevat Espoon kaupungin takausta vuoden 2025 Kalevan kisojen 120 000 euron järjestämisoikeuden maksua varten. Vakuus realisoituisi, jos kilpailujen taloudellinen tuotto ei kata kyseistä summaa. Kalevan kisojen järjestämisoikeutta varten annettu vakuus ei ole realisoitunut maksettavaksi kuin kerran 2000-luvulla.

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 07.03.2022 § 63

Päätösehdotus

Kaupunginjohtaja Mäkelä Jukka

Kaupunginhallitus ehdottaa, että valtuusto myöntää 120 000 euron omavelkaisen takauksen Suomen Urheiluliitolle järjestämisoikeudesta maksettavan korvauksen suorittamisesta, jos Kalevan kisat 2025 myönnetään Espoon Tapiot ry:n ja Esbo Idrottsförening rf:n järjestettäväksi.

Päätös

Kaupunginhallitus:
Esittelijän ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Liitteet

Oheismateriaali

- Kalevan Kisojen hakulomake 2025
- Kalevan kisat talousarvio 2025
- Kalevan kisat 2025 tilankäyttö

Espoon kaupunki

Pöytäkirja

10/61

Kaupunginhallitus
Valtuusto

§ 63
§ 34

07.03.2022
21.03.2022

- Kalevan kisat 2025 takaushakemus

Tiedoksi

Espoon kaupunki

Pöytäkirja

11/61

Kaupunginhallitus
Valtuusto

§ 64
§ 35

07.03.2022
21.03.2022

1023/02.05.07/2022

Valtuusto 21.03.2022 § 35

§ 35

Kaupungin omavelkaisen takauksen myöntäminen Espoon Jääurheilun Tuki ry:n Matinkylän Jääurheilukeskuksen rahoittamiseksi otettavalle lainalle

Valmistelijat / lisätiedot:
Arolainen Eveliina

etunimi.sukunimi@espoo.fi
Vaihde 09 816 21

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus

Valtuusto

1

myöntää kaupungin omavelkaisen takauksen seuraavasti:

Lainan saaja: Espoon Jääurheilun Tuki ry

Lainan antaja: kilpailutuksen perusteella

Lainan määrä: enintään 1 800 000 euroa, yhtenä tai useampana lainana

Laina-aika: enintään 5 vuotta takaussitoumuksen allekirjoittamisesta

Lyhennykset: tasalyhennykset, lainan lyhennysvapaata enintään 2 vuotta lainan ensimmäisestä nostosta

Lainan korkoperuste: 3 kk:n, 6 kk:n tai 12 kk:n euribor tai kiinteä tai muu yleisesti käytössä oleva viitekorko.

2

valtuuttaa kaupunginjohtajan sopimaan sellaisista vähäisistä päävelan ehdon muutoksista, johon vaaditaan takaajan suostumus. Tällaisia vähäisiä muutoksia voivat olla esimerkiksi

- lainan lyhennys- ja korkoerien maksujakson muuttaminen siten, ettei alkuperäinen takaisinmaksuaika muutu
- viitekoron muuttaminen
- marginaalin muuttaminen

Espoon kaupunki	Pöytäkirja	12/61
Kaupunginhallitus	§ 64	07.03.2022
Valtuusto	§ 35	21.03.2022

3
päättää, että Espoon Jääurheilun Tuki ry:n tulee pitää rakennettava kohde vakuutettuna täydestä arvosta koko takauksen voimassaoloajan,

4
päättää, että takauksen vastavakuudeksi kaupungin tulee saada kiinnitys, joka on 1,3 kertaa taattavan lainan määrä,

5
edellyttää vastavakuutena kohdassa 4 mainitun lisäksi, että Espoon Jääurheilun Tuki ry sekä sen jäsenseurat sopivat seuraavaa:

Yhdistyksen jäsenseurat sitoutuvat siihen, että ne vastaavat yhteisvastuullisesti yhdistyksen ottamasta lainasta ja antavat suostumuksensa siihen, että jäsenseurojen kaupungilta mahdollisista saamista avustuksista kuitataan lainaerät, jotka kaupunki joutuu takauksensa perusteella maksamaan.

6
päättää, että takauksesta peritään takausprovisiota 0,3 % p.a. laskettuna lainan keskisaldolle.

Käsittely

Päätös

Valtuusto:
Kaupunginhallituksen ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Selostus

Espoon Jääurheilun Tuki ry:n tarkoituksena on jäsenseurojensa jääurheilun harrastusolosuhteiden ja kilpailutoiminnan kehittäminen ja ylläpitäminen toiminta-alueellaan Espoon kaupungissa. Espoon kaupunginvaltuusto on 27.2.2017 myöntänyt Espoon Jääurheilun Tuki ry:lle (jäljempänä Jääurheilun Tuki ry) Matinkylän Jääurheilukeskuksen rakentamiseen 20 000 000 euron omavelkaisen takauksen. Hankkeen kustannusarvio helmikuussa 2017 oli 17 600 000 euroa.

Takauspäätöksen jälkeen Espoon kaupunkisuunnittelu käynnisti koko Matinkylän urheilupuistoa koskevan asemakaavamuutoksen suunnittelun ja asemakaavan muutoksesta tuli lainvoimainen 8.8.2018. Espoon kaupungin tekninen lautakunta hyväksyi Matinkylän urheilun katu- ja puistosuunnitelman 12.12.2018. Asemakaava edellytti Espoon kaupungin ja Jääurheilun tuki ry:n välille sopimusta aluetta palvelevan kunnallistekniikan rakentamisesta, toteutuksesta ja niiden kustannusten jaosta osapuolten kesken. Kortteleiden 23053 ja 23054 ja niitä ympäröivien katu- puisto- ja pysäköintialueiden rakentamisen kustannuksiin

Espoon kaupunki	Pöytäkirja	13/61
Kaupunginhallitus	§ 64	07.03.2022
Valtuusto	§ 35	21.03.2022

osallistumisesta aiheutui Jääurheilun Tuki ry:lle 1 200 000 euron lisäkustannukset.

Rakennuslupa vaiheessa kaupunkisuunnittelu ja kaupunkikuvatoimikunta vaativat Jääurheilun Tuki ry:n muuttamaan kaupunkikuvallisesti liian vaatimattomaksi katsomaansa Jääurheilukeskuksen julkisivumateriaalia. Lisäksi muutoksia tuli rakennuksen päämassaan ja teräsrakenteisiin. Muutosten vaikutus projektin kokonaiskustannuksiin oli 1 856 000 euroa.

Kohde sai rakennusluvan 27.6.2019. Rakennuskustannusten nousu suunnitteluvaiheesta aloitukseen oli Haahtela-tarjoushintaindeksin mukaan arviolta 800 000 euroa. Kohteen rakentamisvaiheessa suunnitelmiin lisättiin aurinkosähköjärjestelmä Jääurheilukeskuksen energiatalouden parantamiseksi yhteissummaltaan 612 959 euroa. Rakentamisen aikana esiin tulleet ongelmat materiaalien ja työvoiman saatavuuden sekä työvaiheiden yhteensovittamisen kanssa nostivat kokonaiskustannuksia 3 224 991 euroa.

Matinkylän Jääurheilukeskuksen toteutuneet kokonaiskustannukset ovat näiden edellä mainittujen lisäysten jälkeen 25 293 950 euroa. Jääurheilukeskuksen rahoitus on hoidettu 20 000 000 euron Danske Bank Oyj:stä otetulla lainalla, jolla on Espoon kaupunginvaltuuston 27.2.2017 myöntämä omavelkainen takaus, Jääurheilun Tuki ry:n omilla varoilla 3 103 000 euroa sekä Opetus- ja kulttuuriministeriöltä saadulla 600 000 euron avustuksella. Rahoitus on yhteensä 23 703 000 euroa.

Projektin kokonaiskustannusten nousun vuoksi Espoon Jääurheilun Tuki ry anoo Espoon kaupungin 1 800 000 euron omavelkaista takausta 5-vuoden laina-ajalla Matinkylän Jääurheilukeskuksen rakennuskustannusten kattamiseksi.

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 07.03.2022 § 64

Päätösehdotus

Kaupunginjohtaja Mäkelä Jukka

Kaupunginhallitus ehdottaa, että valtuusto

1
myöntää kaupungin omavelkaisen takauksen seuraavasti:

Lainan saaja: Espoon Jääurheilun Tuki ry

Lainan antaja: kilpailutuksen perusteella

Lainan määrä: enintään 1 800 000 euroa, yhtenä tai useampana lainana

Espoon kaupunki

Pöytäkirja

14/61

Kaupunginhallitus
Valtuusto

§ 64
§ 35

07.03.2022
21.03.2022

Laina-aika: enintään 5 vuotta takaussitoumuksen allekirjoittamisesta

Lyhennykset: tasalyhennykset, lainan lyhennysvapaata enintään 2 vuotta lainan ensimmäisestä nostosta

Lainan korkoperuste: 3 kk:n, 6 kk:n tai 12 kk:n euribor tai kiinteä tai muu yleisesti käytössä oleva viitekorko.

2

valtuuttaa kaupunginjohtajan sopimaan sellaisista vähäisistä päävelan ehdon muutoksista, johon vaaditaan takaajan suostumus. Tällaisia vähäisiä muutoksia voivat olla esimerkiksi

- lainan lyhennys- ja korkoerien maksujakson muuttaminen siten, ettei alkuperäinen takaisinmaksuaika muutu
- viitekoron muuttaminen
- marginaalin muuttaminen

3

päätää, että Espoon Jääurheilun Tuki ry:n tulee pitää rakennettava kohde vakuutettuna täydestä arvosta koko takauksen voimassaoloajan,

4

päätää, että takauksen vastavakuudeksi kaupungin tulee saada kiinnitys, joka on 1,3 kertaa taattavan lainan määrä,

5

edellyttää vastavakuutena kohdassa 4 mainitun lisäksi, että Espoon Kiekkoilun Tuki ry sekä sen jäsenseurat sopivat seuraavaa:

Yhdistyksen jäsenseurat sitoutuvat siihen, että ne vastaavat yhteisvastuullisesti yhdistyksen ottamasta lainasta ja antavat suostumuksensa siihen, että jäsenseurojen kaupungilta mahdollisista saamista avustuksista kuitataan lainaerät, jotka kaupunki joutuu takauksensa perusteella maksamaan.

6

päätää, että takauksesta peritään takausprovisiota 0,3 % p.a. laskettuna lainan keskisaldolle.

Päätös

Kaupunginhallitus:
Esittelijän ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Liitteet

Espoon kaupunki	Pöytäkirja	15/61
Kaupunginhallitus	§ 64	07.03.2022
Valtuusto	§ 35	21.03.2022

Oheismateriaali

- Espoon Kiekkoilun tuki ry Valtuuston takauspäätös 27.2.2017
- Espoon Jääurheilun tuki takausanomus 21.1.2022

Tiedoksi

Espoon kaupunki	Pöytäkirja	16/61
Hyvinvoinnin ja terveyden lautakunta	§ 20	15.02.2022
Kaupunginhallitus	§ 69	07.03.2022
Valtuusto	§ 36	21.03.2022

589/02.02.03/2022

Valtuusto 21.03.2022 § 36

§ 36

Länsi-Uudenmaan tulevaisuuden sosiaali- ja terveyskeskus -ohjelman tulo- ja menomäärärahat vuodelle 2022

Valmistelijat / lisätiedot:
Ekblad Tua

etunimi.sukunimi@espoo.fi
Vaihde 09 816 21

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus

Valtuusto lisää hyvinvoinnin ja terveyden toimialan esikunnan tehtäväalueen toimialan johto ja toimialan yhteiset tuloarviota 6,0 milj. eurolla ja menomäärärahoja 6,0 milj. eurolla.

Käsittely

Päätös

Valtuusto:
Kaupunginhallituksen ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Selostus

Sosiaali- ja terveysministeriö on 29.6.2020 myöntänyt Espoon kaupungille 4,7 milj. euroa tulevaisuuden sote-keskus -hankkeeseen. Avustuksesta on kohdennettu tulo- ja menomäärärahoja 1,1 milj. euroa valtuuston 8.12.2021 hyväksymässä talousarviossa vuodelle 2022. Määräraha sisältyy hyvinvoinnin ja terveyden toimialan esikunnan tehtäväalueeseen toimialan johto ja toimialan yhteiset.

Sosiaali- ja terveysministeriö on 20.12.2021 myöntänyt hankkeelle täydentävää valtionavustusta 9,4 milj. euroa. Esikunnan alkava talousarvio 2022 ei sisällä edellä mainitun päätöksen mukaisia määrärahoja.

Hankehallinto on arvioinut, että sote-hankkeesta aiheutuu menoja kuluvalle vuodelle 1,1 milj. euron lisäksi 6,0 milj. euroa. Valtio korvaa kaupungille 100 % sote-hankkeen hyväksyttävistä kustannuksista.

Espoon kaupunki	Pöytäkirja	17/61
Hyvinvoinnin ja terveyden lautakunta	§ 20	15.02.2022
Kaupunginhallitus	§ 69	07.03.2022
Valtuusto	§ 36	21.03.2022

Länsi-Uudenmaan sote-hanke kattaa koko Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen ja hankehallinnoija on Espoon kaupunki. Kaikki hankkeessa toteutettavat projektit edistävät sote-uudistuksen hyötytavoitteiden toteutumista sekä edistävät alueen asukkaiden yhdenvertaisuutta hyvinvointialueen aloittaessa 1.1.2023. Valtionavustuksen perusteena on vuonna 2020 käynnistyneen hankkeen laajentaminen ja avustus on myönnetty koko hankekokonaisuuden (vuonna 2020 käynnistynyt hanke ja sen täydennys) rahoittamiseen. Valtionavustus on tarkoitettu käytettäväksi aikavälillä 1.1.2021-31.12.2023.

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 07.03.2022 § 69

Päätösehdotus

Perusturvajohtaja Svahn Sanna

Kaupunginhallitus ehdottaa valtuustolle, että valtuusto lisää hyvinvoinnin ja terveyden toimialan esikunnan tehtäväalueen toimialan johto ja toimialan yhteiset tuloarviota 6,0 milj. eurolla ja menomäärärahoja 6,0 milj. eurolla.

Käsittely

Perusturvajohtajan poissa ollessa asian esitteli perhe- ja sosiaalipalvelujen johtaja Mari Ahlström.

Päätös

Kaupunginhallitus:
Esittelijän ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Hyvinvoinnin ja terveyden lautakunta 15.02.2022 § 20

Päätösehdotus

Perusturvajohtaja Svahn Sanna

Hyvinvoinnin ja terveyden lautakunta esittää kaupunginhallitukselle ja edelleen valtuustolle, että valtuusto lisää hyvinvoinnin ja terveyden toimialan esikunnan tehtäväalueen toimialan johto ja toimialan yhteiset tuloarviota 6,0 milj. eurolla ja menomäärärahoja 6,0 milj. eurolla.

Päätös

Hyvinvoinnin ja terveyden lautakunta
Esittelijän ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Liitteet

Oheismateriaali

Espoon kaupunki

Pöytäkirja

18/61

Hyvinvoinnin ja terveyden lautakunta
Kaupunginhallitus
Valtuusto

§ 20
§ 69
§ 36

15.02.2022
07.03.2022
21.03.2022

Tiedoksi

Espoon kaupunki	Pöytäkirja	19/61
Kaupunginhallitus	§ 70	07.03.2022
Kaupunginhallitus	§ 87	14.03.2022
Valtuusto	§ 37	21.03.2022

11937/00.01.02/2021

Valtuusto 21.03.2022 § 37

§ 37

Hyvinvointikertomus ja -suunnitelma 2022-2025 ja ikäkausittaiset hyvinvointisuunnitelmat

Valmistelijat / lisätiedot:
Kaarnalehto Annika
Rysti Maria
Ahonen Sanna
Wilen Leena
etunimi.sukunimi@espoo.fi
Vaihde 09 816 21

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus

Valtuusto

1

hyväksyy Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman vuosille 2022-2025, Työikäisten hyvinvointisuunnitelman vuosille 2022-2025 sekä Ikääntyneiden hyvinvointisuunnitelman vuosille 2022-2025

2

merkitsee tiedoksi Hyvinvointikertomuksen ja -suunnitelman vuosille 2022-2025.

Käsittely

Värmälä Järvenpään ym. kannattamana teki seuraavan toivomuksen:

Valtuusto toivoo, että selvitetään mahdollisuudet lisätä Espoo Cateringin ja muiden Espoon kouluissa ja päiväkodeissa toimivien ateriapalvelujen ammattilaisten osallisuutta kouluruokailussa ja varhaiskasvatuksen ruokailussa toteutettavassa terveellisten ruokailutottumusten edistämisessä.

Laiho Ruohon ym. kannattamana teki seuraavan toivomuksen: 6.7

Valtuusto toivoo, että Espoo tekee aktiivista yhteistyötä Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen kanssa eri ikäkausien hyvinvoinnin ja yhteisten palveluketjujen edistämiseksi.

Espoon kaupunki

Pöytäkirja

20/61

Kaupunginhallitus
Kaupunginhallitus
Valtuusto

§ 70
§ 87
§ 37

07.03.2022
14.03.2022
21.03.2022

Laiho Ruohon ym. kannattamana teki seuraavan toivomuksen: 6.8

Valtuusto toivoo, että kouluissa ja toisen asteen oppilaitoksissa tehdään sujuvaa ja oikea-aikaista yhteistyötä hyvinvointialueelle siirtyvän oppilashuollon kanssa lasten ja nuorten katkeamattomien ja sujuvien palvelujen turvaamiseksi.

Järvinen Grönroosin kannattamana teki seuraavan muutosehdotuksen:

1. Poistetaan Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman kohdasta "Periaatteet ja tavoitteet" (sivu 5) lause 1.4. "Vieraskielisten lasten, nuorten ja perheiden tarpeiden tunnistaminen ja palvelujen kohdentaminen tarpeen mukaisesti".
 2. Poistetaan Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman sivulta 7 kohta "4.4. Vieraskielisten lasten, nuorten ja perheiden tarpeiden tunnistaminen ja palvelujen kohdentaminen tarpeen mukaisesti".
 3. Poistetaan Työikäisten hyvinvointisuunnitelman sivulla 3 oleva kohta "vieraskielisten kotoutumista ja hyvinvointia".
 4. Poistetaan Työikäisten hyvinvointisuunnitelman sivulla 7 olevan taulukon kolmannelta riviltä maininta "kohderyhmänä erityisesti vieraskieliset".
 5. Poistetaan Ikääntyneiden hyvinvointisuunnitelman sivulta 26 kohta "vieraskielisten ikääntyneiden ohjauksen ja neuvonnan edistäminen".
- Perustelu muutoksille: Vieraskielisyys ei ole hyväksyttävä peruste erityisten hyvinvointipalvelujen tarjoamiselle. Jos hyvinvointipalveluja kohdennetaan ja tarjotaan tällaisin perustein, espoolaiset käytännössä asetetaan epätasa-arvoiseen asemaan sen mukaan, mikä on heidän äidinkieltensä. Kyseessä on myös tasa-arvon periaatteiden vastainen ns. positiivinen syrjintä, jota Espoon kaupungin ei pidä harjoittaa.

Nores Karimäen ym. kannattamana teki seuraavan toivomuksen:

Valtuusto toivoo, että päihde- ja huumeongelmien ehkäisyssä, tunnistamisessa ja hoidossa huomioidaan myös rahapeli-ongelmat.

Kajava Grönroosin ym. kannattamana teki seuraavan lisäsehdotuksen:

Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelmaan lisätään inklusion onnistumisen mittareihin (Periaate 3. Toimimme yhdessä 1/3): "Kyselytutkimus inklusion toteutuksen onnistumisesta".

Siivola Hopsun kannattamana teki seuraavan toivomuksen:

Valtuusto toivoo, että kasvun ja oppimisen lautakunnan käsitellessä selvitystä inklusion, kolmiportaisen tuen ja lähikouluperiaatteen järjestelystä, kiinnitetään huomiota myös erityisen tuen piirissä olevien lasten onnistuneeseen siirtymiseen yleisopetuksen pariin, päättöluokan

Espoon kaupunki

Pöytäkirja

21/61

Kaupunginhallitus
Kaupunginhallitus
Valtuusto

§ 70
§ 87
§ 37

07.03.2022
14.03.2022
21.03.2022

integraatioluokkien koulupudokkaiden määrään verrattuna muihin luokkiin, integraatioluokan opettajien sairaslomien määrään ja koulun hyvinvointikyselyn tuloksiin.

Keskustelun päätyttyä puheenjohtaja esitti yhteenvedon keskustelun kuluessa tehdyistä ehdotuksista ja totesi, että ensin käsitellään muutos ja lisäys sitten toivomus.

Äänestys Järvisen muutosehdotuksesta

Puheenjohtaja ehdotti, että äänestyksessä ne, jotka kannattavat kaupunginhallituksen ehdotusta, äänestävät jaa ja ne, jotka kannattavat Järvisen ehdotusta, äänestävät ei. Valtuusto hyväksyi puheenjohtajan ehdotuksen.

Äänestyksessä valtuusto 66 äänellä 9 ääntä vastaan hylkäsi Järvisen ehdotuksen. Äänestyslista on pöytäkirjan liitteenä.

Kajavan lisäysehdoituksen käsittely

Puheenjohtaja tiedusteli, voidaanko Kajavan lisäysehdoitus hyväksyä yksimielisesti? Koska ehdotusta ei vastustettu, puheenjohtaja totesi valtuuston hyväksyneen sen yksimielisesti.

Sitten otettiin käsiteltäväksi toivomukset.

Puheenjohtaja tiedusteli, voidaanko Värmälän toivomusehdotus hyväksyä yksimielisesti? Koska ehdotusta ei vastustettu, puheenjohtaja totesi valtuuston hyväksyneen sen yksimielisesti.

Puheenjohtaja tiedusteli, voidaanko Laihon toivomusehdotus 6.7 hyväksyä yksimielisesti? Koska ehdotusta ei vastustettu, puheenjohtaja totesi valtuuston hyväksyneen sen yksimielisesti.

Puheenjohtaja tiedusteli, voidaanko Laihon toivomusehdotus 6.8 hyväksyä yksimielisesti? Koska ehdotusta ei vastustettu, puheenjohtaja totesi valtuuston hyväksyneen sen yksimielisesti.

Puheenjohtaja tiedusteli, voidaanko Noreksen toivomusehdotus hyväksyä yksimielisesti? Koska ehdotusta ei vastustettu, puheenjohtaja totesi valtuuston hyväksyneen sen yksimielisesti.

Puheenjohtaja tiedusteli, voidaanko Siivolan toivomusehdotus hyväksyä yksimielisesti? Koska ehdotusta ei vastustettu, puheenjohtaja totesi valtuuston hyväksyneen sen yksimielisesti.

Espoon kaupunki

Pöytäkirja

22/61

Kaupunginhallitus

§ 70

07.03.2022

Kaupunginhallitus

§ 87

14.03.2022

Valtuusto

§ 37

21.03.2022

Päätös

Valtuusto:

Kaupunginhallituksen ehdotus hyväksyttiin seuraavalla lisäyksellä:

Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelmaan lisätään inklusion onnistumisen mittareihin (Periaate 3. Toimimme yhdessä 1/3): "Kyselytutkimus inklusion toteutuksen onnistumisesta".

Lisäksi hyväksyttiin seuraavat toivomukset:

Valtuusto toivoo, että selvitetään mahdollisuudet lisätä Espoo Cateringin ja muiden Espoon kouluissa ja päiväkodeissa toimivien ateriapalvelujen ammattilaisten osallisuutta kouluruokailussa ja varhaiskasvatuksen ruokailussa toteutettavassa terveellisten ruokailutottumusten edistämässä.

Valtuusto toivoo, että Espoo tekee aktiivista yhteistyötä Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen kanssa eri ikäkausien hyvinvoinnin ja yhteisten palveluketjujen edistämiseksi.

Valtuusto toivoo, että kouluissa ja toisen asteen oppilaitoksissa tehdään sujuvaa ja oikea-aikaista yhteistyötä hyvinvointialueelle siirtyvän oppilashuollon kanssa lasten ja nuorten katkeamattomien ja sujuvien palvelujen turvaamiseksi.

Valtuusto toivoo, että päihde- ja huumeongelmien ehkäisyssä, tunnistamisessa ja hoidossa huomioidaan myös rahapeliongelmat.

Valtuusto toivoo, että kasvun ja oppimisen lautakunnan käsitellessä selvitystä inklusion, kolmiportaisen tuen ja lähikouluperiaatteen järjestelystä, kiinnitetään huomiota myös erityisen tuen piirissä olevien lasten onnistuneeseen siirtymiseen yleisopetuksen pariin, päättöluokan integraatioluokkien koulupudokkaiden määrään verrattuna muihin luokkiin, integraatioluokan opettajien sairaslomien määrään ja koulun hyvinvointikyselyn tuloksiin.

Selostus

Kuntalaisten hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen on kuntalain (410/2015, 1 §) mukaan kunnan keskeisimpiä tehtäviä.

Terveydenhuoltolain (2010/ 1326, 12 §) mukaan asukkaiden hyvinvoinnin tilasta sekä hyvinvointia tukevista toimenpiteistä on raportoitava valtuustolle vuosittain. Tämän lisäksi kerran valtuustokaudessa on valmisteltava laajempi hyvinvointikertomus. Tehtävä tulee säilymään kunnilla myös sote-uudistuksen jälkeen. Kuntien ja hyvinvointialueiden hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen tehtävät on määritelty laissa sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä (612/2021).

Hyvinvointikertomus ja -suunnitelma 2022–2025 julkaisu on lain edellyttämä laaja hyvinvointikertomus. Julkaisun alussa kuvataan hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä Espoossa, sen näkyvyyttä Espoo-tarinassa ja hyvinvointijohtamisen rakenteita. Tämän jälkeen kuvataan tiivistetysti mm. hyvinvoinnin osatekijöitä, koronapandemian vaikutuksia, eri ikäryhmien hyvinvoinnista keskeisiä nostoja sekä valtuustokauden hyvinvoinnin edistämisen painopisteet ja tavoitteet.

Hyvinvointikertomuksen lisäksi valtuustokaudelle on valmisteltu ikäryhmittäiset hyvinvointisuunnitelmat, joihin on kirjattu tavoitteet toimenpide-ehdotuksineen. Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma vastaa myös lastensuojelulain (417/2007) 12 § edellyttämää lasten ja nuorten hyvinvoinnin edistämiseksi ja lastensuojelun järjestämiseksi ja kehittämiseksi laadittavaa suunnitelmaa. Ikääntyneiden hyvinvointisuunnitelma on samalla vanhuspalvelulain 5§ edellyttämä suunnitelma ikääntyneen väestön hyvinvoinnin tukemiseksi.

Suunnitelmat ovat keskeinen väline, joilla johdetaan ja kehitetään eri ikäryhmiä koskevaa hyvinvointityötä Espoossa.

Tarkempaa tietoa espoolaisten hyvinvoinnin tilasta on koottu Toimintaympäristön tila -koosteeseen, joka on luettavissa kaupungin verkkosivuilla. Hyvinvointikertomus ja -suunnitelma on siis tiivis kertomus hyvinvoinnin tilasta, jota toimintaympäristön tietopaketti täydentää.

Valtuustokauden aikana tehtävässä hyvinvointiraportoinnissa keskitytään erityisesti valtuustokaudelle asetettujen hyvinvointitavoitteiden ja -toimenpiteiden toteutumisen raportointiin.

Espoolaisten hyvinvoinnin tila

Espoolaisten hyvinvointi on useilla kansallisilla seurantaindikaattoreilla tarkasteltuna keskimääräistä parempi. Koronapandemiolla on ollut vaikutusta hyvinvointiin ja muun muassa työttömyys on edelleen huomattavasti korkeampi kuin ennen koronakriisiä. Pitkäaikaistyöttömyys on kasvanut voimakkaasti. Koronapandemia on myös lisännyt esimerkiksi yksinäisyyden kokemista ja uupumisen tunnetta. Koronapandemian vaikutusten lisäksi keskeiset hyvinvointihaasteet liittyvät terveyden ja hyvinvoinnin epätasa-arvoiseen jakaantumiseen, nopeaan väestön sekä vieraskielisen väestön kasvuun, ikärakenteen vanhenemiseen ja kaupungistumiseen. Myös asuinalueiden epäsuotuisan eriytymiskehityksen riski on tärkeää huomioida hyvinvoinnin edistämässä.

Painopisteet ja tavoitteet valtuustokaudelle

Valtuustokauden painopisteet on muodostettu ikäkausittaisten hyvinvointityön ohjausryhmien yhteistyössä huomioiden Espoo tarinan valtuustokauden tavoitteet. Painopisteet on hyväksytty poikkihallinnollisessa Hyvinvoinnin, terveyden ja osallisuuden edistämisen ohjausryhmässä.

Lasten, nuorten ja lapsiperheiden, työikäisten ja ikääntyneiden hyvinvointityön toimenpiteet kuvataan tarkemmin kunkin ikäryhmän erillisessä hyvinvointisuunnitelmassa. Eri väestöryhmien tarpeet huomioidaan toimenpiteiden toteutuksessa.

Valtuustokauden painopisteet

1. Edistämme osallisuutta ja yhdenvertaisuutta
2. Tuemme mielen hyvinvointia
3. Kehitämme viihtyisiä, turvallisia ja aktiivisuuteen kannustavia asuinympäristöjä
4. Vahvistamme eri toimijoiden yhteistyötä asukkaiden hyvinvoinnin tukemiseksi
5. Edistämme
 - o lasten ja nuorten hyvää arkea
 - o työikäisten työ- ja toimintakykyä
 - o ikääntyvien hyvinvointia ja toimintakykyä
 - o vieraskielisten kotoutumista ja hyvinvointia

Lasten, nuorten ja lapsiperheiden hyvinvointityön tavoitteet

1. Edistämme osallisuutta ja yhdenvertaisuutta
 - 1.1. Lapset, nuoret ja perheet ovat aktiivisesti mukana palvelujen suunnittelussa ja kehittämisessä
 - 1.2. Ryhmään kuulumisen ja mahdollisuus harrastaa toteutuu kaikkien lasten ja nuorten osalta
 - 1.3. Lisätään vanhemmuuden tukea nuorisoiäkkäiden vanhemmille
 - 1.4. Vieraskielisten lasten, nuorten ja perheiden tarpeiden tunnistaminen ja palvelujen kohdentaminen tarpeen mukaisesti
 - 1.5. Lapsiperheköyhyyden riskitekijät tunnistetaan ja niihin puututaan eri palveluissa
2. Tuemme mielen hyvinvointia
 - 2.1 Lasta suojellaan kaikenlaiselta väkivallalta
 - 2.2 Lapsilla ja nuorilla on turvallinen ja viihtyisä asuinympäristö hyvinvointia tukemassa
 - 2.3 Lasten, nuorten ja perheiden mielen hyvinvointi vahvistuu
3. Toimimme yhdessä
 - 3.1 Palvelut ovat lähellä asiakasta

3.2 Teemme palvelupoluista yhtenäiset ja toimintaamme ohjaa yhteensovittava työskentely

3.3 Varhaiskasvatuksessa ja opetuksessa tehdään tavoitteellista ja yhteisöllistä hyvinvointityötä

Työikäisten hyvinvointityön tavoitteet

Työikäisten hyvinvointisuunnitelman tavoitteissa ja toimenpiteissä huomioidaan yllä kuvatut painopisteet.

Työikäisten hyvinvointityön tavoitteita on kolme ja jokaiselle tavoitteelle on muodostettu 7–13 toimenpidettä. Toimenpiteet ja mittarit on kuvattu työikäisten hyvinvointisuunnitelmassa.

1. Työikäisille espoolaisille on tarjolla mahdollisuuksia ja tukea hyvinvointia edistäviin elintapoihin
2. Työelämän ulkopuolella olevien hyvinvointiin tarjotaan tukea ennaltaehkäisevästi ja varhaisessa vaiheessa
3. Työikäinen espoolainen saa tarvitsemansa palvelun sujuvasti (työllisyys, sote, järjestöt, liikunta- ja kulttuuri)

Ikääntyneiden hyvinvointityön tavoitteet

Ikääntyneiden hyvinvointityön tavoitteita on 6 ja niille on asetettu toimenpiteitä. Toimenpiteet on kuvattu Täyttä elämää ikääntyneenä - suunnitelmassa (Suunnitelma Espoon ikääntyneen väestön hyvinvoinnin tukemiseksi 2022–2025).

- 1) Ikääntyneiden hyvinvointia edistävä toiminta on tavoitteellista ja siihen on helppo osallistua
- 2) Ikääntyneet osallistuvat ja vaikuttavat
- 3) Viestintä, ohjaus ja neuvonta toimivat ja tavoittavat ikääntyneet
- 4) Teknologia ja helppokäyttöiset sähköiset palvelut auttavat arjessa ja edistävät osallisuutta
- 5) Esteetön elinympäristö tukee itsenäistä elämää
- 6) Ikääntyneet asuvat turvallisesti ja toimintakykyisinä kotona

Hyvinvointikertomuksen ja -suunnitelman 2022–2025 ja ikäkausittaisten hyvinvointisuunnitelmien kokoaminen

Hyvinvointikertomuksen -ja suunnitelman kokoamisesta vastaa toimialojen asiantuntijoista koostuva hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen asiantuntijaryhmä. Ikäryhmittäisten hyvinvointisuunnitelmien kokoamisesta vastaavat kolme poikkihallinnollista ikäkausittaista hyvinvointityön ohjausryhmää: lasten ja nuorten, työikäisten sekä ikääntyneiden hyvinvointityön ohjausryhmät. Hyvinvointityön kokonaisuuden johtamisesta

vastaavat kaupungin johtoryhmä sekä kaupunkitasoinen hyvinvoinnin, terveyden ja osallisuuden edistämisen ohjausryhmä.

Asukkaiden näkemyksiä on koottu Espoo tarinan yhteydessä toteutetusta Mun Espoo kyselyssä sekä työpajoissa. Järjestöjen näkemyksiä on kuultu Kumppanuusfoorumissa, joka on kaupungin ja järjestöjen yhteinen alusta hyvinvoinnin edistämiseksi. Järjestöjen edustajia on mukana myös Espoon hyvinvoinnin edistämisen rakenteissa. Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman työstäminen on tehty laajassa yhteistyössä lasten ja nuorten hyvinvointityön eri toimijoiden kanssa. Mukana on ollut sivistystoimen ja sosiaali- ja terveystoimen toimialoilta asiantuntijoita ja johtoa. Espoon vanhusneuvosto on osallistunut ikääntyvien hyvinvointisuunnitelman, Täyttä elämää ikääntyneenä -suunnitelman 2022–2025, laatimiseen. Vanhusneuvoston, vammaisneuvoston, tasa-arvo ja yhdenvertaisuustoimikunnan sekä nuorisovaltuuston lausunnot pyydettiin ennen lautakuntien, kaupunginhallituksen ja -valtuuston käsittelyä.

Hyvinvointikertomus ja -suunnitelma 2022–2025 tullaan kääntämään ruotsin kielelle kaupunginvaltuuston päätöksen jälkeen. Hyvinvointikertomuksesta ja -suunnitelmasta 2022–2025 tehdään kolmella kielellä (suomi, ruotsi, englanti) tiiviit kuvaukset Espoon verkkosivuille.

Käsittely muissa toimielimissä

Hyvinvointikertomus- ja suunnitelma 2022–2025, lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma, työikäisten hyvinvointisuunnitelma ja Ikääntyneiden hyvinvointisuunnitelma on käsitelty helmikuun aikana hyvinvoinnin ja terveyden lautakunnassa, kasvun ja oppimisen lautakunnassa, svenska rum lautakunnassa, kulttuurilautakunnassa, liikuntalautakunnassa ja ympäristö- ja rakennuslautakunnassa. Hyvinvoinnin ja terveyden lautakunnassa ja kasvun ja oppimisen lautakunnassa päätösehdotukseen tehtiin alla eriteltyjä muutosehdotuksia. Ympäristö- ja rakennuslautakunta hyväksyi päätösehdotuksen ja antoi lisäksi kommentteja, jotka eritelty alle. Muissa lautakunnissa päätösehdotukset hyväksyttiin esitetyn mukaisesti. Aikataulullisista syistä johtuen asia menee pelkästään tiedoksi tekniseen lautakuntaan ja kaupunkisuunnittelulautakuntaan (2.3.2022).

Kasvun ja oppimisen lautakunta

Kasvun ja oppimisen lautakunta käsitteli Hyvinvointikertomusta ja -suunnitelmaa 2022–2025 ja ikäkausittaisia hyvinvointisuunnitelmia kokouksessaan 9.2.2022. Lautakunta totesi, että yleisesti asetettujen tavoitteiden tulee toteutua myös vammaisten ja pitkäaikaissairaiden kohdalla. Lautakunta toivoi, että tämä asia kirjataan ja se näkyy myös hyvinvointikertomuksessa ja -suunnitelmassa. Hyvinvointikertomuksessa ja

Espoon kaupunki

Pöytäkirja

27/61

Kaupunginhallitus
Kaupunginhallitus
Valtuusto

§ 70
§ 87
§ 37

07.03.2022
14.03.2022
21.03.2022

-suunnitelmassa 2022–2025 on korostettu tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden tärkeyttä kaupungin toiminnassa. Toimenpiteiden toteutuksessa huomioidaan yhdenvertaisuus, esteettömyys ja saavutettavuus sekä eri väestöryhmien tarpeet. Nämä näkökulmat sisältyvät myös ikäkausittaisiin hyvinvointisuunnitelmiin.

Lautakunta esitti, että lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelmaan kirjataan toimenpiteeksi lapsistrategian valmistelu Espoossa. Lisäksi lautakunta esitti, että Espoon kaupunki hakee mukaan Unicefin lapsiystävällinen kunta -malliin. Lautakunta katsoo, että edellä mainitut toimet edistävät Espoo-tarinan toteutumista. Lautakunta toivoi, että Espoo kehittää lapsibudjetointia ja seuraa jatkossa mahdollisuuksien mukaan, yhdessä hyvinvointialueen kanssa, lapsiin kohdistuvan rahoituksen tasoa.

Kansallinen lapsistrategia on julkaistu vuonna 2021. Espoon lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma (2022–2025) toimii käytännössä myös kuntatasoisena lapsistrategian toimeenpanosuunnitelmana, sillä se nojaa lapsistrategian periaatteisiin sekä sisältää toimenpiteitä lapsistrategian keskeisistä teemoista. Lapsistrategian näkökulmasta hyvinvointisuunnitelman painopisteissä korostuvat erityisesti lapsen osallisuuden vahvistaminen ja eriarvoisuuden torjunta sekä lasten ja perheiden tarpeita vastaavien palvelujen vahvistaminen. Tämän vuoksi lapsistrategian valmistelua ei ole kirjattu lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelmaan erillisenä toimenpiteenä. Lisäksi valtioneuvoston periaatepäätös lapsistrategian toimeenpanosuunnitelmasta pitää sisällään erilaisia lapsistrategiaa ja lapsen oikeuksia edistäviä toimenpiteitä, jotka ovat myös kuntia velvoittavia. Espoon lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman (2022–2025) suunnittelussa ja toimeenpanossa tullaan ottamaan huomioon lapsistrategian keskeisten painopisteiden lisäksi lapsistrategian toimeenpanosuunnitelma.

Kasvun ja oppimisen lautakunta esittää, että Espoo hakisi Unicefin lapsiystävällinen kunta -malliin ja edistäisi lapsibudjetointia. Nämä ehdotukset ovat kannatettavia, mutta vaativat myös resursseja valmisteluun. Selvitetään vuoden 2022 aikana lapsibudjetoinnin käyttöönoton mahdollisuuksia. Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelmaan on kirjattu toimenpiteeksi osallistavan budjetoinnin kokeiluja sekä lapsivaikutusten/ennakkoarviointien sisällyttäminen lapsia koskeviin päätöksiin. Nämä toimenpiteet palvelevat myös lapsen oikeuksien vahvistumista Espoossa.

Hyvinvoinnin ja terveyden lautakunta

Hyvinvoinnin ja terveyden lautakunta käsitteli Hyvinvointikertomusta ja -suunnitelmaa 2022–2025 ja ikäkausittaisia hyvinvointisuunnitelmia 15.2. kokouksessaan. Lautakunta lisäsi kaksi toimenpidettä lasten ja nuorten

hyvinvointisuunnitelmaan. Nämä toimenpiteet olivat nuorten hyvinvoinnin ja osallisuuden selvittäminen kyselyllä sekä toimenpide, jolla ehkäistään lasten ja nuorten huumeiden käyttöä. Toimenpiteet on lisätty lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelmaan. Toimenpiteitä tullaan konkretisoimaan 27.4.2022 järjestettävässä hyvinvointisuunnitelman kick off -tilaisuudessa, jonne kutsutaan ammattilaisten verkostoa, lasten ja nuorten edustajia sekä päättäjiä.

Lisäksi lautakunta kehotti huomioimaan suunnitelmien valmistelussa ja toimeenpanossa nuorisovaltuuston, vammaisneuvoston sekä tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustoimikunnalta saadut lausunnot.

Hyvinvointisuunnitelmassa ja -kertomuksessa on korostettu yhdenvertaisuus- ja tasa-arvonäkökulmia ja osallisuuden ja yhdenvertaisuuden edistäminen on valittu yhdeksi valtuustokauden painopisteeksi. Ikäkausittaisiin suunnitelmiin on lisätty kohta, joka edellyttää, että toimenpiteiden toteutuksessa huomioidaan yhdenvertaisuus, esteettömyys ja saavutettavuus sekä eri väestöryhmien tarpeet. Ikäkausittaiset ohjausryhmät vastaavat suunnitelmien valmistelusta ja toimenpiteiden toteutuksesta ja niissä tullaan huomioimaan vaikuttamistoimielimistä saatujen lausuntojen ehdotukset.

Ympäristö- ja rakennuslautakunta

Ympäristö ja rakennuslautakunta käsitteli Hyvinvointikertomusta ja -suunnitelmaa 2022–2025 ja ikäkausittaisia hyvinvointisuunnitelmia 16.2. kokouksessaan ja hyväksyi ne yksimielisesti.

Lautakunnan keskustelussa nousi esiin toive lähdetietojen lisäämisestä. Lähdetietoja on täydennetty ja loppuun lisätty lähdeluettelo. Lautakunnan keskustelussa nousi esiin, ettei koronan jälkivaikutusten hoito näy riittävän selkeästi. Valtuustokauden painopisteet on valittu nojautuen hyvinvointitietoon muun muassa koronan vaikutuksista. Esimerkiksi yksinäisyyden kokemus on Kouluterveyskyselyn 2021 ja Pääkaupunkiseudun hyvinvointikyselyn 2021 mukaan lisääntynyt, minkä vuoksi osallisuuden edistäminen on yksi valtuustokauden painopisteistä ja sen edistämiseksi on kaikissa ikäkausittaisissa suunnitelmissa toimenpiteitä. Lautakunnassa nousi esiin Hyvinvointikertomuksen ja suunnitelmien kääntäminen englanniksi. Hyvinvointikertomuksesta ja -suunnitelmasta 2022–2025 tehdään tiivis kuvaus suomeksi, ruotsiksi ja englanniksi kaupungin verkkosivuille.

Vammaisneuvosto

Hyvinvointikertomus ja -suunnitelma 2022–2025 ja ikäkausittaiset hyvinvointisuunnitelmat toimitettiin vammaisneuvostoon lausunnoille 19.1.2022 ja vammaisneuvosto toimitti lausuntonsa 7.2.2022.

Vammaisneuvosto esittää toimenpide-ehdotuksena, että vammaisten osalta tulisi määritellä selkeät tavoitteet ja mittarit suunnitelmiin, seurannan tulisi olla systemaattista ja vammaisneuvoston tulisi saada edistymisestä tietoa vuosittain. Valtuustokauden yhtenä painopisteenä on osallisuuden ja yhdenvertaisuuden edistäminen. Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman toimenpiteeksi on kirjattu muun muassa vammaisten lasten ja perheiden kokemuksia osallisuudesta selvittävän kyselyn toteuttaminen. Ikäkausittaisiin suunnitelmiin tehtiin lisäys, joka edellyttää, että toimenpiteiden toteutuksessa huomioidaan yhdenvertaisuus, esteettömyys ja saavutettavuus sekä eri väestöryhmien tarpeet. Ikäkausittaiset ohjausryhmät vastaavat toimenpiteiden toteutuksesta ja seurannasta. Vammaisneuvoston toiveet huomioidaan saatavilla olevan tiedon puitteissa. Hyvinvointisuunnittelun toteutuksesta raportoidaan kaupungin tilinpäätöksen yhteydessä. Jatkossa huolehditaan, että koonti tavoittaa myös vammaisneuvoston.

Vammaisneuvosto esittää, että kaikkien toimenpiteiden osalta tulisi tehdä vaikutusten ennakoarviointi. Päätösten vaikutusten ennakoarvioinnin käyttöönottoa tullaan edistämään ja siinä yhtenä tärkeänä arvioinnin kohtana on päätösten vaikutukset eri väestöryhmiin.

Vammaisneuvosto esittää, että neuvostolla tulisi olla edustus Hyvinvoiva Espoo kehittämissuhteissa, tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustoimikunnassa, poikkihallinnollisissa asiantuntijaryhmissä, järjestöyhteistyön kehittäjäryhmässä ja että kumppanuusfoorumiin on otettava laajemmin mukaan vammaisyhdistyksiä. Neuvosto esittää, että HyTe ry:n tehtäviin on sisällytettävä vammaisiin liittyvää toimintaa. Vammaisuuden huomioimista Espoon hyvinvointityön ikäkausittaisissa ohjausryhmissä on vahvistettu vuoden 2022 alusta alkaen, kun vammaisasiamies liittyi niihin jäseneksi. Vammaisneuvoston toivetta saada edustaja muihin edellä mainittuihin ryhmiin selvitetään. HyTe ry:n (entinen Ery ry) kehitteillä oleva lähellä.fi -verkkoalusta kokoaa monipuolisesti eri järjestöjen toimintaa ja yhteistyötä tullaan kehittämään kaupungin ja soten kanssa järjestöjen toimintaan ohjaamisessa. Kumppanuusfoorumin tapaamiset ovat avoimia kaikille järjestöille. Vammaisyhdistysten osallistumista tapaamisiin pidetään tärkeänä ja jatkossa pyritään vielä tehokkaammin tiedottamaan tapaamisista.

Vammaisneuvosto esittää, että alueellisen hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen yhteistyön kehittäminen edellyttää vammaisten laaja-alaista osallisuutta. Tämä näkökulma on tärkeä yhdenvertaisuuden toteutumisen kannalta ja viestiä on välitetty eteenpäin hyvinvointialueen hyte-yhteistyörakenteiden valmisteluun.

Vanhusneuvosto

Espoon kaupunki

Pöytäkirja

30/61

Kaupunginhallitus
Kaupunginhallitus
Valtuusto

§ 70
§ 87
§ 37

07.03.2022
14.03.2022
21.03.2022

Hyvinvointikertomus ja -suunnitelma ja ikäkausittaiset hyvinvointisuunnitelmat toimitettiin lausunnoille vanhusneuvostoon 19.1.2021 ja vanhusneuvosto toimitti lausuntonsa 27.1.2021.

Vanhusneuvosto esittää, että hyvinvointityön ohjauksrakenteiden toimivuutta ja haasteita arvioitaisiin hyvinvointikertomuksessa. Ohjauksrakenteiden toiminnan arviointi on suunniteltu toteutettavan vuoden 2022 aikana ja tämä tieto lisättiin hyvinvointikertomukseen. Neuvosto esittää, että sote- ja vanhuspalveluiden tilannetta kuvattaisiin hyvinvointikertomuksessa. Hyvinvointikertomus on tiivis kuvaus hyvinvoinnista. Sote- ja vanhuspalveluita kuvataan tarkemmin muissa raporteissa (kuten mm. läkkäiden henkilöiden sosiaalipalveluiden laatu ja riittävyys -raportti ja kuusikkoraportit). Hyvinvointisuunnittelun toteutumista kuvataan vuosittain tilinpäätöksen yhteydessä erillisessä liitteessä.

Neuvosto pitää tärkeänä kuntien ja hyvinvointialueen yhteistyötä hyte-työssä ja esittää, että jatkossa järjestöjen mahdollisuuksia toimia iäkkäiden hyvinvoinnin edistämiseksi tulee seurata. Neuvosto toteaa myös, että suunnitelmaan kirjattujen toimenpiteiden toteutumisesta tulee huolehtia yhteistyössä kunnan ja hyvinvointialueen kanssa. Nämä näkökulmat ovat tärkeitä ja niitä pidetään esillä kunnan ja alueellisen hyte-yhteistyön yhteistyörakenteiden valmistelussa.

Vanhusneuvosto esitti myös laajoja kysymyksiä liittyen liikenneolosuhteiden ja tiedonvälityksen kuvaamiseen, metroliikenteen vaikutuksista julkiseen liikenteen toimivuuteen, julkisen liikenteen saavutettavuuteen, maksuihin ja järjestelmien helppokäyttöisyyteen sekä mahdollisia suunnitelmia yhteisö- ja monipuolisen asumisen edistämiseksi. Nämä näkökulmat on välitetty eteenpäin konsernihallintoon ja kaupunkiympäristön toimialalle. Lisäksi hyvinvointikertomukseen on lisätty tietoa julkisen liikenteen saavutettavuudesta. Neuvosto tiedusteli myös tiedonvälitykseen ja viestinnän toimivuutta tarjolla olevien palveluiden, harrastusten ja tapahtumien osalta. Ikääntyneiden suunnitelmassa on toimenpiteitä liittyen viestinnän kehittämiseen. Viestinnässä huomioidaan mahdollisimman monipuoliset kanavat ja yhteistyö eri tahojen kanssa. Neuvosto esitti myös toiveen linkkien lisäämisestä eri ohjelmien loppuun. Linkkejä ei tietoisesti ole lisätty siksi, että linkit usein rikkoontuvat, eivätkä ole tällöin myöskään käyttäjäystävällisiä. Kaupungin verkkosivujen hakutoiminnon avulla löytää helposti haluamansa lisätiedon.

Vanhusneuvosto esittää, että Espoo kartoittaa vuosittain yli 75-vuotiailta asukkailta ja tarvittaessa heidän omaisiltaan, miten he kokevat kotona asumisen turvallisuuden ja hyvinvointi tavoitteen toteutuneen. Hyvinvointityön tavoitteiden toteutumista seurataan ikääntyneiden hyvinvointityön ohjausryhmässä. Kotona asumisen turvallisuutta seurataan

Espoon kaupunki

Pöytäkirja

31/61

Kaupunginhallitus
Kaupunginhallitus
Valtuusto

§ 70
§ 87
§ 37

07.03.2022
14.03.2022
21.03.2022

eri keinoin, esimerkiksi THL:n FinSote-tutkimuksessa. Yli 75-vuotiaille toteutetaan aina pyynnöstä lakisääteinen yksilöllinen palvelutarpeen arviointi, jossa kartoitetaan avun tarvetta ja kotona asumista.

Tasa-arvo ja yhdenvertaisuustoimikunta

Hyvinvointikertomus ja -suunnitelma 2022–2025 ja ikäkausittaiset hyvinvointisuunnitelmat toimitettiin lausunnoille tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustoimikuntaan 19.1.2021 ja toimikunta toimitti lausuntonsa 3.2.2022.

Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustoimikunta esittää, että asukasryhmiä kuvattaisiin tarkemmalla tasolla ja tuotaisiin vähemmistöryhmiä esiin ja korostettaisiin erityisesti heikommassa asemassa olevia. Toimikunta esittää myös, että hyvinvointikertomukseen lisättäisiin kriittistä analyysiä eri vähemmistö- ja väestöryhmien tilanteesta. Hyvinvointikertomus ja -suunnitelma on tiivis kuvaus espoolaisten hyvinvoinnista. Tasa-arvo ja yhdenvertaisuus ja hyvinvointi- ja terveyserot -osioissa tuodaan esiin hyvinvointieroja ja yhdenvertaisuuden edistämisen tärkeys. Valtuustokauden yhdeksi painopisteeksi on nostettu osallisuuden ja yhdenvertaisuuden edistäminen. Ikäkausittaisiin suunnitelmiin tehtiin lisäys, joka edellyttää, että toimenpiteiden toteutuksessa huomioidaan yhdenvertaisuus, esteettömyys ja saavutettavuus sekä eri väestöryhmien tarpeet.

Erillisessä valmisteilla olevassa Tasa-arvo ja yhdenvertaisuussuunnitelmassa pystytään kuvaamaan eri vähemmistö- ja väestöryhmien tilannetta tarkemmalla tasolla ja suunnitelmaan tullaan kirjaamaan myös tavoitteita ja toimenpiteitä tälle valtuustokaudelle.

Nuorisovaltuusto

Nuorisovaltuustolta pyydettiin lausunto lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelmaan 15.11.2021 ja nuorisovaltuusto toimitti lausunnon suunnitelmasta 8.12.2021. Vuoden alussa aloittanut uusi nuorisovaltuusto täydensi aiempaa lausuntoa toimittamalla lausuntonsa 15.2.2022.

Lausunnossa toivottiin yleisesti ottaen, että erilaisten hankkeiden viestinnässä otettaisiin nuoret paremmin huomioon. Myös Espoon nuorisovaltuusto voi olla mukana jakamassa tietoa asiasta nuorille. Lasten ja nuorten osallisuus ja yhdenvertaisuus on lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman yksi keskeinen periaate. Lasten ja nuorten kokemuksia ja näkemyksiä tullaan suunnitelmakaudella kartoittamaan myös kyselyllä, joka lisättiin suunnitelmaan yhdeksi toimenpiteeksi. Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman kick off -tilaisuuteen kutsutaan myös

Espoon kaupunki

Pöytäkirja

32/61

Kaupunginhallitus
Kaupunginhallitus
Valtuusto

§ 70
§ 87
§ 37

07.03.2022
14.03.2022
21.03.2022

nuoria, jotta nuorten ääni pääsee jo suunnitelman maastouttamisen alkumetreillä kuuluviin.

Nuorisovaltuuston lausunnossa tärkeäksi teemaksi koettiin lasten ja nuorten mielenterveydestä huolehtiminen. Lasten ja nuorten mielen hyvinvoinnin vahvistaminen on yksi lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman kantavia periaatteita ja periaatteiden alle on kirjattu useampia toimenpiteitä, joilla pyritään mielen hyvinvointia edistämään yhteistyössä eri ammattilaisten kanssa. Mielen hyvinvoinnin edistäminen, tarpeen mukaisten palvelujen ja ehyiden palvelupolkujen kehittäminen on lisätty toimenpiteeksi lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelmaan. Nämä toimenpiteet ehkäisevät myös koronasta aiheutuvien hyvinvointihaittojen syntyä.

Nuorisovaltuuston lausunnossa nostettiin esiin, että kiusaamiseen ei kouluissa ole pystytty puuttumaan tehokkaasti. Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelmaan on toimenpiteeksi kirjattuna sitouttavan kouluyhteisön mallien toteuttaminen sekä Yhdessä vahvaksi yhteisöksi suunnitelman toimeenpano osana koulujen, oppilaitosten ja varhaiskasvatuksen hyvinvointityötä.

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 14.03.2022 § 87

Päätösehdotus

Kasvun ja oppimisen toimialajohtaja Rinta-aho Harri

Kaupunginhallitus ehdottaa, että valtuusto

1

hyväksyy Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman vuosille 2022-2025, Työikäisten hyvinvointisuunnitelman vuosille 2022-2025 sekä Ikääntyneiden hyvinvointisuunnitelman vuosille 2022-2025

2

merkitsee tiedoksi Hyvinvointikertomuksen ja -suunnitelman vuosille 2022-2025.

Käsittely

Esittelijän kokouksessa tekemät muutokset on huomioitu pöytäkirjassa.

Puheenjohtaja Kausteen ym. kannattamana teki seuraavan lisäehdotuksen:

Espoo osallistuu lapsibudjetoinnin kehittämiseen osana valtakunnallista verkostomaista työtä sote-uudistuksen voimaantultua. Unicefin lapsiystävällinen kunta -malliin siirtymistä tarkastellaan yhdessä hyvinvointialueen kanssa vuoden 2023 talousarvion yhteydessä.

Espoon kaupunki

Pöytäkirja

33/61

Kaupunginhallitus
Kaupunginhallitus
Valtuusto

§ 70
§ 87
§ 37

07.03.2022
14.03.2022
21.03.2022

Ampuja Juvosen kannattamana teki seuraavan muutosehdotuksen:

Poistetaan: Hyvinvointikertomus ja -suunnitelma_2022-2025 s. 8

"maahanmuuttajille suunnattu arjen tuki" Työikäisten

hyvinvointisuunnitelma 2022-2025 TAVOITE 2. Työelämän ulkopuolella olevien hyvinvointiin tarjotaan tukea ennaltaehkäisevästi ja varhaisessa vaiheessa

Poistetaan: "Käynnistetään moniammatillinen yhteistyö kulttuuriyksikön ja Työllisyys Espoon välillä maahanmuuttajataustaisten asiakkaiden hyvinvoinnin ja työllistymisen edistämiseksi. Toiminnassa hyödynnetään osallistavia menetelmiä sekä taiteen, kulttuurin ja luovien alojen ammattilaisia." Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma 2022-2025 Periaate 1.Edistämme lasten, nuorten ja perheiden osallisuutta ja yhdenvertaisuutta 2/2

Poistetaan: "Maahanmuuttajaäitien koulutuksen ja työllistymisen tukeminen" Täyttä elämää ikääntyneenä -suunnitelma 2022-2025 1.

Tavoite: Hyvinvoinnin edistäminen on tavoitteellista ja vaikuttavaa, ja siihen on helppo osallistua

Poistetaan: "vieraskielisten ikääntyneiden ohjauksen ja neuvonnan edistäminen" Yleisesti poistetaan hyvinvointisuunnitelmasta 2022-2025 viittaukset vieraskielisyyteen ja maahanmuuttajataustaisuuteen.

Hyvinvointisuunnitelmassa on perusteltua käsitellä tasavertaisesti ja tasapuolisesti eri väestöryhmiä, joita tässä tapauksessa ovat lapset ja nuoret, työikäiset sekä ikääntyneet äidinkieleen tai etniseen/kulttuuritaustaan katsomatta. Vieraskielisyyttä tai maahanmuuttajataustaisuutta ei pidä nostaa erikseen esiin hyvinvoinnin edistämisen tai erityisen hyvinvoinnin edistämisen toimien perusteena.

Keskustelun päätyttyä puheenjohtaja tiedusteli, voidaanko puheenjohtajan ehdotus yksimielisesti hyväksyä. Koska ehdotusta ei vastustettu, puheenjohtaja totesi kaupunginhallituksen hyväksyneen sen.

Puheenjohtaja totesi, että on tehty esittelijän esityksestä poikkeava kannatettu ehdotus, jonka johdosta on äänestettävä.

Puheenjohtaja totesi kaupunginhallituksen 11 äänellä 2 ääntä vastaan kahden ollessa poissa hylänneen Ampujan ehdotuksen. Äänestyslista on pöytäkirjan liitteenä.

Päätös

Kaupunginhallitus ehdottaa, että valtuusto

1

hyväksyy Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman vuosille 2022-2025, Työikäisten hyvinvointisuunnitelman vuosille 2022-2025 sekä Ikääntyneiden hyvinvointisuunnitelman vuosille 2022-2025

Espoon kaupunki	Pöytäkirja	34/61
Kaupunginhallitus	§ 70	07.03.2022
Kaupunginhallitus	§ 87	14.03.2022
Valtuusto	§ 37	21.03.2022

2

merkitsee tiedoksi Hyvinvointikertomuksen ja -suunnitelman vuosille 2022-2025.

Lisäksi kaupunginhallitus päätti, että Espoo osallistuu lapsibudjetoinnin kehittämiseen osana valtakunnallista verkostomaista työtä sote-uudistuksen voimaantultua. Unicefin lapsiystävällinen kunta -malliin siirtymistä tarkastellaan yhdessä hyvinvointialueen kanssa vuoden 2023 talousarvion yhteydessä.

Kaupunginhallitus 07.03.2022 § 70

Päätösehdotus

Kasvun ja oppimisen toimialajohtaja Rinta-aho Harri

Kaupunginhallitus ehdottaa, että valtuusto

1

hyväksyy Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman vuosille 2022-2025, Työikäisten hyvinvointisuunnitelman vuosille 2022-2025 sekä Ikääntyneiden hyvinvointisuunnitelman vuosille 2022-2025

2

merkitsee tiedoksi Hyvinvointikertomuksen ja -suunnitelman vuosille 2022-2025.

Käsittely

Puheenjohtaja Tiina Elon kannattamana ehdotti, että asia jätetään pöydälle.

Päätös

Kaupunginhallitus:

Asia jätettiin yksimielisesti pöydälle.

Liitteet

- 1 Hyvinvointikertomus ja -suunnitelma_2022-2025
- 2 Työikäisten hyvinvointisuunnitelma 2022-2025
- 3 Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma 2022-2025
- 4 Täyttä elämää ikääntyneenä -suunnitelma 2022-2025
- 5 Äänestyslista § 37

Oheismateriaali

- Nuorisovaltuusto lausunto 15.2.2022
- Vammaisneuvoston lausunto 7.2.2022
- Vanhusneuvoston lausunto 27.1.2022
- Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustoimikunnan lausunto 26.1.2022
- Nuorisovaltuuston lausunto 8.12.2021

Espoon kaupunki

Pöytäkirja

35/61

Kaupunginhallitus
Kaupunginhallitus
Valtuusto

§ 70
§ 87
§ 37

07.03.2022
14.03.2022
21.03.2022

Tiedoksi

Espoon kaupunki	Pöytäkirja	36/61
Kaupunginhallitus	§ 65	07.03.2022
Valtuusto	§ 38	21.03.2022

905/00.01.01/2022

Valtuusto 21.03.2022 § 38

§ 38

Hallintosäännön I osan 1. luvun 7 §:n mukainen luettelo vireillä olevista valtuustoaloitteista ja niiden johdosta suoritetuista toimenpiteistä

Valmistelijat / lisätiedot:
Kammonen Riitta-Liisa

etunimi.sukunimi@espoo.fi
Vaihde 09 816 21

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus

Valtuusto merkitsee tiedoksi liitteenä olevan hallintosäännön I osan 1. luvun 7 §:n mukaisen luettelon vireillä olevista valtuustoaloitteista ja niiden takia suoritetuista toimenpiteistä.

Käsittely

Päätös

Valtuusto:
Kaupunginhallituksen ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Selostus

Hallintosäännön I osan 1. luvun 7 §:n mukaan kaupunginhallituksen on vuosittain maaliskuun loppuun mennessä annettava valtuustolle luettelo niistä ennen edellisen vuoden kesäkuun loppua kaupunginhallitukselle lähetetyistä aloitteista, joihin kaupunginhallitus ei ole antanut ennen vuoden loppua vastausta. Samalla kaupunginhallituksen on ilmoitettava, mihin toimenpiteisiin niiden takia on ryhdytty.

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 07.03.2022 § 65

Päätösehdotus

Kaupunginjohtaja Mäkelä Jukka

Kaupunginhallitus ehdottaa, että valtuusto merkitsee tiedoksi liitteenä olevan hallintosäännön I osan 1. luvun 7 §:n mukaisen luettelon vireillä olevista valtuustoaloitteista ja niiden takia suoritetuista toimenpiteistä.

Espoon kaupunki

Pöytäkirja

37/61

Kaupunginhallitus
Valtuusto

§ 65
§ 38

07.03.2022
21.03.2022

Päätös

Kaupunginhallitus:
Esittelijän ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Liitteet

1 Keskenkärsäiset valtuustoaloitteet

Oheismateriaali

Tiedoksi

Espoon kaupunki	Pöytäkirja	38/61
Kaupunginhallitus	§ 74	07.03.2022
Valtuusto	§ 39	21.03.2022

10876/10.03.01/2021

Valtuusto 21.03.2022 § 39

§ 39

Kuntalaisaloite Karhusaaren suojelukaavan purkamisen estämiseksi

Valmistelijat / lisätiedot:
Lövgren Reetta

etunimi.sukunimi@espoo.fi
Vaihde 09 816 21

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus

Valtuusto merkitsee selostusosan tiedoksi vastauksena Pro Karhusaari ry:n 18.10.2021 jättämään kuntalaisaloitteeseen Karhusaaren suojelukaavan purkamisen estämiseksi sekä toteaa kuntalaisaloitteen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

Päätös

Valtuusto:
Kaupunginhallituksen ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Selostus

Kuntalain 23 §:n mukaan kunnan asukkaalla ja kunnassa toimivalla yhteisöllä ja säätiöllä on oikeus tehdä aloitteita kunnan toimintaa koskevissa asioissa. Aloitteen tekijälle on ilmoitettava aloitteen johdosta suoritettavat toimenpiteet. Kun aloitteen tekijöinä on vähintään 2 % kunnan asukkaista, asia on otettava käsiteltäväksi valtuustossa kuuden kuukauden kuluessa asian vireille tulosta.

Pro Karhusaari ry on jättänyt sähköisesti Kuntalaisaloite.fi -palvelussa 5889 allekirjoittajaa sisältäneen kuntalaisaloitteen Karhusaaren suojelukaavaa ei saa purkaa. Seuraavassa on linkki aloitteeseen: <https://www.kuntalaisaloite.fi/fi/aloite/6610>

Kaavoituskysymys

Karhusaaren alueella ei ole vireillä kaavamuutoshankkeita. Alueen kulttuuriset, kulttuurihistorialliset, luonto- sekä maisemalliset arvot on tunnistettu ja niiden säilymistä vaalitaan tulevaisuudessakin.

Lainvoimaisessa asemakaavassa (220805 Keilalahti-Itämetsä-Karhusaari, 4.11.1988) alueen rakennukset on suojeltu. Suojelumerkinnot ovat sr, rakennustaiteellisesti arvokas rakennus (Sinebrychoffin huvila) sekä s, rakennustaiteellisesti arvokas rakennusryhmä ja ympäristökokonaisuus (koko rakennuskokonaisuus). s-merkintään liittyy tarkentava määräys, jonka mukaan alueelle saa rakentaa vanhojen rakennusten käyttöä tukevia uudisrakennuksia enintään 1500 k-m². Asemakaava antaa kiinteistön omistajalle mahdollisuuden ylläpitää ja kunnostaa rakennuksia sekä edistää niiden monipuolista käyttöä kulttuurihistoriallista identiteettiä kunnioittaen.

Toiminnallinen kysymys

Espoon kaupungin Kulttuurin tulosyksikkö on tehnyt 18.6.2021 päätöksen (päättös §3/2021, 8893/12.02.01/2021) ajanjaksolle 1.7. - 31.12.2021 ajoittuvasta yhteistyöpilotista Pro Karhusaaren kanssa. Espoon kaupungin Tilapalvelut-liikelaitos on tehnyt 23.6.2021 päätöksen (päättös §41/2021, 5777/02.07.00/2020) Hevosmiehentalon vuokraamisesta yhdistyksen käyttöön ajanjaksolle 1.7.-31.12.2021, minkä jälkeen sopimusta on jatkettu toistaiseksi voimassa olevana. Yhteistyöpilotin tavoitteena oli selvittää, miten mm. valtuuston toivomia tavoitteita voitaisiin edistää Pro Karhusaari yhdistyksen kautta ja saada kokemuksia siitä, miten Karhusaaren asukasyhteistyötä ja alueen elinvoimaisuutta tulisi edistää. Pilotti päättyi 31.12.2021. Pro Karhusaari on toimittanut 14.2.2022 Kulttuurin tulosyksikölle raportin, jonka mukaan yhteisöllinen toiminta Karhusaareissa on pandemiarajoituksista huolimatta saatu käyntiin ja kiinnostuneita yhteisöjä aktivoitua. Tapahtumia Hevosmiehen talossa ovat järjestäneet tai niihin osallistuneet Pro Karhusaari yhteisön lisäksi mm. Aalto yliopiston, eri taide- ja kulttuuriyhteisöjen ja paikallisyhdistysten jäsenet.

Pro Karhusaaren ja kaupungin edustajien kesken järjestettiin tapaaminen 2.2.2022 Karhusaareissa. Tilaisuudessa Pro Karhusaaren työryhmä esitteli ajatuksiaan ja yhdessä kaupungin edustajien kanssa pohdittiin rakentavasti alueen ja sen toiminnallisuuden jatkokehittämistä yhteistyössä vuoden 2022 aikana. Tavoitteena on avata ja toiminnallistaa Karhusaaren pihapiirin tiloja ja kehittää askeleittain Karhusaaresta kaupunkikulttuurin, virkistyksen ja lähiluonnon paikka, joka tarjoaa elämyksiä espoolaisille Karhusaaren uniikkeja kulttuurihistoriallisia ja luontoarvoja kunnioittaen.

Tilapalvelut liikelaitos on vuokrannut päärakennuksen tiloja toistaiseksi voimassa olevilla sopimuksilla noin 150 m² osalta. Tämän lisäksi tiloja vuokrataan lyhytaikaiseen juhla- ja kokouskäyttöön. Hevosmiehentalosta on vuokrattu huoneita työtiloiksi neljälle vuokralaiselle suurimpana Pro Karhusaari ry. Puutarhapaviljongista on vuokrattu 70 m² tila varastokäyttöön. Myös riisirakennus on vuokrattu varastokäyttöön.

Espoon kaupunki	Pöytäkirja	40/61
Kaupunginhallitus	§ 74	07.03.2022
Valtuusto	§ 39	21.03.2022

Kaupunginhallituksen tila- ja asuntojaosto hyväksyi 10.1.2022 Karhusaaren päärakennuksen (Sinebrychoffin huvila) hankesuunnitelman ulkovaipan peruskorjauksesta ja sisätilojen pintakunnostuksesta. Julkisivuremontti käynnistyy vuoden 2022 syksyllä

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 07.03.2022 § 74

Päätösehdotus

Kaupunkiympäristön toimialajohtaja Isotalo Olli

Kaupunginhallitus ehdottaa valtuustolle, että valtuusto merkitsee selostusosan tiedoksi vastauksena Pro Karhusaari ry:n 18.10.2021 jättämään kuntalaisaloitteeseen Karhusaaren suojelukaavan purkamisen estämiseksi sekä toteaa kuntalaisaloitteen loppuun käsitellyksi.

Päätös

Kaupunginhallitus:
Esittelijän ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Liitteet

Oheismateriaali

Tiedoksi

Espoon kaupunki	Pöytäkirja	41/61
Kaupunginhallitus	§ 43	07.02.2022
Kaupunginhallitus	§ 55	14.02.2022
Valtuusto	§ 30	28.02.2022
Valtuusto	§ 40	21.03.2022

1003/11.01.02/2021

Valtuusto 21.03.2022 § 40

§ 40

Valtuustoaloite luontoratkaisujen vauhdittamisesta (Pöydälle 28.2.2022)

Valmistelijat / lisätiedot:
Lähteenmäki Tia

etunimi.sukunimi@espoo.fi
Vaihde 09 816 21

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus

Valtuusto merkitsee selostusosan tiedoksi vastauksena valtuutettu Tiina Elon, Mika Kausteen ym. 25.1.2021 jättämään valtuustoaloitteeseen luontokatoratkaisujen vauhdittamisesta sekä toteaa aloitteen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

Tiina Elo Kausteen ym. kannattamana teki seuraavan toivomuksen:

Valtuusto toivoo, että selvitetään mahdollisuus käynnistää Keran alueella luonnon monimuotoisuutta vahvistava ja alueen identiteettiä muovaava kärkihanke, esimerkiksi yhteisöllisyyttä ja monimuotoisuutta tukeva puutarhakonsepti, jossa luontonäkökulma voidaan nivoa yhteen esimerkiksi liikunnan tai kulttuurin kanssa asukkaita ja alueen toimijoita osallistaen.

Kauste Karimäen ym. kannattamana teki seuraavan toivomuksen:

Valtuusto toivoo, että Espoo pilotoi uudenlaisia luonnonmonimuotoisia pienelinympäristöjä uusissa kaavahankkeissa, myös asuinrakennusten piha-alueilla.

Kajava Karimäen ym. kannattamana teki seuraavan toivomuksen:

Valtuusto toivoo kaupungin huolehtivan riittävällä koulutuksella, että sen koko toteuttava organisaatio sitoutuu toimimaan myös käytännössä luonnon monimuotoisuuden suojelemiseksi ja ennallistamiseksi kaupungin strategioiden, tavoitteiden, ohjelmien sekä hankkeiden mukaisesti ja koko käytännön työkalupakkia hyödyntäen.

Espoon kaupunki

Pöytäkirja

42/61

Kaupunginhallitus
Kaupunginhallitus
Valtuusto
Valtuusto

§ 43
§ 55
§ 30
§ 40

07.02.2022
14.02.2022
28.02.2022
21.03.2022

Keskustelun päätyttyä puheenjohtaja esitti yhteenvedon keskustelun kuluessa tehdyistä ehdotuksista ja totesi kaupunginhallituksen ehdotuksen tulleen hyväksytyksi yksimielisesti.

Sitten otettiin käsiteltäväksi toivomukset.

Puheenjohtaja tiedusteli, voidaanko Tiina Elon toivomusehdotus hyväksyä yksimielisesti? Koska ehdotusta ei vastustettu, puheenjohtaja totesi valtuuston hyväksyneen sen yksimielisesti.

Puheenjohtaja tiedusteli, voidaanko Kajavan toivomusehdotus hyväksyä yksimielisesti? Koska ehdotusta ei vastustettu, puheenjohtaja totesi valtuuston hyväksyneen sen yksimielisesti.

Puheenjohtaja totesi, että koska Kausteen toivomusehdotusta on keskustelun kuluessa myös vastustettu, on äänestettävä.

Puheenjohtaja ehdotti, että äänestyksessä ne, jotka kannattavat Kausteen ehdotusta, äänestävät jaa ja ne, jotka vastustavat sitä, äänestävät ei. Valtuusto hyväksyi puheenjohtajan ehdotuksen.

Äänestyksessä valtuusto 59 äänellä 8 ääntä vastaan ja 7 äänestäessä tyhjää hyväksyi Kausteen ehdotuksen. Äänestyslista on pöytäkirjan liitteenä.

Päätös

Valtuusto:
Kaupunginhallituksen ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Lisäksi hyväksyttiin seuraavat toivomukset:

Valtuusto toivoo, että selvitetään mahdollisuus käynnistää Keran alueella luonnon monimuotoisuutta vahvistava ja alueen identiteettiä muovaava kärkihanke, esimerkiksi yhteisöllisyyttä ja monimuotoisuutta tukeva puutarhakonsepti, jossa luontonäkökulma voidaan nivoa yhteen esimerkiksi liikunnan tai kulttuurin kanssa asukkaita ja alueen toimijoita osallistaen.

Valtuusto toivoo, että Espoo pilotoi uudenlaisia luonnon monimuotoisia pienelinympäristöjä uusissa kaavahankkeissa, myös asuinrakennusten piha-alueilla.

Valtuusto toivoo kaupungin huolehtivan riittävällä koulutuksella, että sen koko toteuttava organisaatio sitoutuu toimimaan myös käytännössä luonnon monimuotoisuuden suojelemiseksi ja ennallistamiseksi kaupungin

Espoon kaupunki	Pöytäkirja	43/61
Kaupunginhallitus	§ 43	07.02.2022
Kaupunginhallitus	§ 55	14.02.2022
Valtuusto	§ 30	28.02.2022
Valtuusto	§ 40	21.03.2022

strategioiden, tavoitteiden, ohjelmien sekä hankkeiden mukaisesti ja koko käytännön työkalupakkia hyödyntäen.

Selostus

Tiina Elo, Mikki Kauste sekä 25 muuta allekirjoittajaa ovat tehneet 25.1.2021 valtuustoaloitteen luontoratkaisujen vauhdittamiseksi. Aloitteessa esitetään harkittavaksi kymmenen tapaa vaalia luonnon monimuotoisuutta täydentämään jo käytössä olevia luonnonsuojelun keinoja. Kymmenen kohtaa sisältävä aloite on oheismateriaalina.

Perusteena aloitteelle on, että kansainvälisen luontopaneelin IPBESin mukaan nykyinen jopa miljoona lajia on kuolemassa sukupuuttoon. Suomessa jo joka yhdeksäs laji on uhanalainen. Luontokadon pysäyttämiseen tarvitaan mukaan kaikkia. Kaupungeilla on erinomaiset edellytykset vahvistaa luontotyötä - ja tuottaa näin monenlaisia hyötyjä myös asukkaille. Ehdotusten taustalla on Villivyyöhyke ry:n luontokatoratkaisuehdotukset:

[Linkki Villivyyöhyke ry:n ratkaisuehdotuksiin](#)

Vastaukset aloitteen mukaisiin toimenpide-ehdotuksiin:

1. Pyritään luontotyön kärkikaupungiksi

Espoo kehittää aktiivisesti luontotyötään ja viestii luonnon monimuotoisuudesta ja sen edistämiseksi tehdystä työstä asukkaille.

Espoon luonnonsuojelun toimenpiteet - työn (käsitelty valtuustossa 25.10.2021) visio vuoteen 2030 on, että Espoon luonnon arvokkaiden ominaispiirteiden säilyminen on turvattu. Luonnon monimuotoisuus säilytetään ja sitä edistetään perustamalla uusia luonnonsuojelualueita sekä hyvien käytäntöjen ja yhteistyön keinoin koko kaupungin alueella kaikissa toiminnoissa. Luonnon arvo ja toimivien ekosysteemien hyödyt yhteiskunnalle sekä ihmisten terveydelle ja hyvinvoinnille ymmärretään. Kaupungin kasvaessa ja ilmaston muuttuessa on huomioitu onnistuneesti luonnon ydinalueiden, ekologisten yhteyksien ja lähiluonnon merkitys ja turvaaminen.

2. Käynnistetään toimialarajat ylittävä kärkihanke

Espoossa on käynnissä laaja Liito-orava Life EU-hanke sekä kansainvälinen Health and Greenspace -hanke, joilla edistetään laaja-alaista, toimialojen rajat ylittävää luontotyötä. Liito-orava LIFE -hankkeen tavoitteena on parantaa liito-oravan suojelutasoa. Hankkeessa vahvistetaan liito-oravien elinympäristöjä, kehitetään ja luodaan

Espoon kaupunki	Pöytäkirja	44/61
Kaupunginhallitus	§ 43	07.02.2022
Kaupunginhallitus	§ 55	14.02.2022
Valtuusto	§ 30	28.02.2022
Valtuusto	§ 40	21.03.2022

toimintamalleja sekä lisätään yhteistyötä eri toimijoiden välillä. Health and Greenspace -hankkeen puitteissa mm. laaditaan toimintasuunnitelma Espoon siniviherrakenteen terveyshyötyjen turvaamiseksi.

Luonnon monimuotoisuutta edistetään myös entistä vahvemmin kolmatta kertaa käynnistyvässä poikkihallinnollisessa Kestävä Espoo -ohjelmassa, jossa lähiluonto ja luonnon monimuotoisuus ovat keskeisiä kehittämisteemoja. Ohjelmaa toteutetaan pääasiassa ulkoisen rahoituksen hankkeilla, joissa on mahdollista edistää myös laaja-alaista luontotyötä. Espoo on lisäksi mukana laajana yhteistyönä toteutettavassa tutkimushankkeessa, jossa luodaan kunnille ensimmäinen ekologisen kompensaation toimintamalli maankäytön suunnitteluun.

3. Perustetaan luontotyön lippulaivakohde

Espoo osallistuu valtakunnalliseen HELMI elinympäristöohjelmaan toteuttamalla Finnoon valtakunnallisesti arvokkaan lintuvesikosteikon kunnostuksen. Iso-Huopalahden kunnostuksen yhteydessä mietitään yhdessä Helsingin kanssa luonnon monimuotoisuutta edistäviä ratkaisuja kunnostettavalle kaatopaikka-alueelle.

VTT:n, Aalto-yliopiston ja Omnian kanssa toteutettavassa Kestävän kasvun kehitysympäristöjen toteutuspolku (KETO) -hankkeessa luodaan Hiilineutraali Kera -tiekartan rinnalle luonnon monimuotoisuuden tiekartta, joka esittelee Keraan sopivat rakennetun ympäristön viherratkaisut. Tarkoituksena on selvittää, millä toimenpiteillä päästään alueen jatkosuunnittelussa ja toteutuksessa luonnon monimuotoisuuden edistämiseen tai vähintään säilymiseen alueella.

4. Monipuolistetaan maankäytön merkintöjä

Nykyisessä kaavamerkintävalikoimassa on useita joustavia merkintätapoja luontoarvojen osoittamiseksi (mm. S, SL, /s, s-1, eko-1). SL-merkinnällä ohjataan perustamaan luonnonsuojelualue, mutta muutoin suojelun keinovalikoimaa tai toteuttamisen aikataulua ei tarkemmin ohjata kaavamerkinnoilla. Yleiskaavan kehittämissuosituksiin on tuotu esiin muutakin keinovalikoimaa kuin luonnonsuojelualueen perustaminen. Asemakaavoissa erilaisia kaavamerkintöjä on kehitetty esimerkiksi eri lajien suojeluun. Uudenlaiset kaavamerkinnät kehitetään jo nykyisin hyvin usein yhteistyössä muiden kaupunkien ja kuntien kanssa.

Valtakunnallisessa Ryhti-hankkeessa kehitetään kaavamerkinnoille kansallista tietomallia. Hankkeen yhteydessä yhtenäistetään siten kaavamerkintöjä kuntien kesken.

Espoon kaupunki

Pöytäkirja

45/61

Kaupunginhallitus
Kaupunginhallitus
Valtuusto
Valtuusto

§ 43
§ 55
§ 30
§ 40

07.02.2022
14.02.2022
28.02.2022
21.03.2022

Suojelumerkintöjen ohella monimuotoisuuteen ja viherrakenteeseen vaikutetaan myös muilla kaavallisilla keinoilla, kuten ohjaamalla luonnonmukaiseen hulevesien käsittelyyn. Kaavoituksen lisäksi käytössä on useita muita ohjauskeinoja, kuten erilaiset linjaukset, ohjelmat, selvitykset ja suunnitelmat. Luonnonsuojelun toimenpiteet -hankkeessa kehitettiin luokittelu niiden luonnon arvokohteiden turvaamiseksi, joita ei ole tarkoitettu rauhoittamaan luonnonsuojelualueiksi. Nämä kohteet esitetään turvattavaksi eri tavoin kaupungin omassa suunnittelussa ja toiminnassa. Kullekin seitsemästä luokasta on määritelty suunnittelun tueksi suositukset maankäytölle, hoitotoimille ja virkistyskäytölle.

5. Lisätään ennallistaminen kaupungin metsien hoidon työkalupakkiin

Ennallistaminen on lisätty kaupungin metsien hoidon työkalupakkiin Luonnonsuojelun toimenpiteet -hankkeessa valmistellussa Espoon käytännöt luonnon monimuotoisuuden edistämiseksi -raportissa. Käytännön toimenpiteitä voidaan miettiä jatkossa luonnon- ja maisemanhoitosuunnitelmien tai hoito- ja käyttösuunnitelmien valmistelun yhteydessä. Ennallistamistoimia voidaan myös pilotoida mahdollisissa tulevaisuudessa kaupungin kompensatohankkeissa tai hakea ennallistamishankkeille rahoitusta esim. HELMI-elinympäristöohjelmasta.

6. Vaalitaan uhanalaisia eliölajejamme

Espoossa tehdään useita selvityksiä ja seurantoja uhanalaisiin lajeihin ja niiden elinympäristöihin liittyen. Mm. liito-oravista on tehty kokonais selvitys sekä liito-oravan ja maankäytön alueellisia yhteensovittamissuunnitelmia. Säännöllisessä seurannassa on mm. Espoon lintuvesien pesimälinnuston ja viitasammakoiden tilanne, perinneympäristöt sekä uhanalaiset lajit. Tällä hetkellä on käynnissä mm. uhanalaisten luontotyyppien selvitys ja käynnistymässä on laho-kaviosammalen kokonais selvitys. Kaavoituksen yhteydessä tehdään selvitykset koskien luontoarvoja ja vaikutuksia niihin. Kaikki tieto uhanalaisista lajeista ja luontotyypeistä on kaupungin suunnittelijoiden käytettävissä kaupungin sisäisessä paikkatietojärjestelmässä.

7. Perustetaan paikallisia lajeja tukevia niittyjä

Espoossa on valmistunut vuosille 2021 -2031 Niittyjen ja avointen alueiden toimenpideohjelma. Tavoitteena on kehittää niittyjen kunnossapitoa, vahvistaa avointen alueiden verkostoa ja lisätä niittyjen määrää ja monipuolisuutta. Kaupungilla toimii niittyryhmä, joka ohjaa niittyjen hoitoa ja vastaa mm. toimenpideohjelman seurannasta. Espoolla ei ole omaa siemenseosta, mutta kylvöissä käytetään kotimaisia siemenseoksia.

Espoon kaupunki	Pöytäkirja	46/61
Kaupunginhallitus	§ 43	07.02.2022
Kaupunginhallitus	§ 55	14.02.2022
Valtuusto	§ 30	28.02.2022
Valtuusto	§ 40	21.03.2022

8. Lisätään lahopuun määrää

Espoossa on lisätty lahopuun määrää kaupungin metsäalueilla jo pitkään. Espoon metsien ja niittyjen hoidon toimintamallin mukaisesti kaikissa metsänhoidon toimenpiteissä pyritään lisäämään metsäluonnon monimuotoisuudelle tärkeitä rakennepiirteitä, kuten lahopuuta. Lahopuutietoa kerätään kaupungin eri selvityksissä enenevässä määrin ja sitä pyritään tallentamaan jatkossa järjestelmällisesti ja yhtenevästi kaikkien inventointien yhteydessä. Espoon käytännöt luonnon monimuotoisuuden edistämiseksi -raporttiin on kirjattu kehitettävänä käytäntönä, että lahopuuta voidaan lisätä jatkossa myös rakennettuun viherympäristöön siten, että se lisää samalla alueiden esteettistä ja toiminnallista merkitystä.

9. Otetaan kaupunkilaiset mukaan luonnonhoitoon

Kaupunki järjestää ja/tai tukee vuosittain asukkaiden niittytalkoita ja vieraslajitalkoita sekä yhdistysten järjestämiä virtavesitalkoita ja järvienkunnostustoimia. Lisäksi on toiminnassa Meidän puisto -sopimukset, joilla kaupunkilaiset voivat osallistua lähipuistojensa hoitoon sovitulla tavalla. Myös kotimaisten puuntaimien istuttaminen on sovitusti mahdollista tietyille paikoille kaupungin viheralueilla. Lisäksi asukkaille on tarjolla kaupungin internetsivuilla ohjevideoita ja vinkkipankki arjen luontotekojen tekemiseen.

10. Lisätään pienelinympäristöjä

Espoon käytännöt luonnon monimuotoisuuden edistämiseksi -raporttiin on kirjattu kehitysideana, että lisätään pienelinympäristöjä eli mikrohabitaatteja rakennetussa ympäristössä. Näitä ovat esim. kuollut puu, lammikko, oksista tehty keko, kivikasa, pienialainen niitty, paahdetasku, yksittäinen pensas tai järeä vanha puu. Hulevesialtaiden rakenteissa suositaan luonnonmukaista kasvillisuutta. Mietitään ratkaisuja, jotta hulevesialueet toimivat tarkoituksenmukaisesti ja ovat samalla monimuotoisia.

Aloitteen kustannusvaikutukset

Aloitteen mukainen toiminta on pääosin jo Espoossa käynnissä ja on luonteeltaan virkatyötä tai muutoin olemassa olevan budjetin mukaista normaalia toimintaa. Selvitykset ja hankinnat vaativat yksiköiltä resursointia. Osaan hankkeista saadaan rahoitusta ulkopuolelta. Käynnissä olevilla hankkeilla on oma budjetti, mutta uusien hankkeiden

Espoon kaupunki	Pöytäkirja	47/61
Kaupunginhallitus	§ 43	07.02.2022
Kaupunginhallitus	§ 55	14.02.2022
Valtuusto	§ 30	28.02.2022
Valtuusto	§ 40	21.03.2022

hakeminen ja valmistelu edellyttää riittäviä asiantuntijahenkilöresursseja sekä taloushallinnon tukea ulkoisen rahoituksen hallintaan.

Liittyminen Espoo Tarinaan

Uuden Espoo Tarinan mukainen tavoitevuosi on 2035 ja tarina sisältää kunnianhimoisia tavoitteita luonnon monimuotoisuuden säilyttämiseksi. Espoo Tarinan 2021-2025 tavoitteissa todetaan, että Espoo on viihtyisä, turvallinen ja luonnonläheinen kotikaupunki. Strategisia tavoitteita ovat mm, että olemme edelläkävijä kasvavan kaupungin ja monimuotoisen luonnon yhteensovittamisessa, ja luonnon monimuotoisuustyö on koko espoolaisyhteisön yhteinen asia. Espoon kaupunkikehitys on luonnon monimuotoisuudesta huolehtivaa, sitä elvyttävää ja lisäävää. Lisäksi Espoo toimii aktiivisesti ilmastonmuutoksen torjunnassa, luonnon monimuotoisuuden vahvistamisessa ja on hiilineutraali vuoteen 2030 mennessä.

Yhtenä tavoitteena on laatia tiekartta luonnon monimuotoisuuden elpymiseksi ja kokonaisuikentymättömyyden saavuttamiseksi vuoteen 2035 mennessä. Kaupunkiympäristön toimialalla laaditaan yhteistyössä valtuustokauden aikana Espooseen luonnon kokonaisuikentymättömyyden tiekartta. Espoo Tarinaan on myös kirjattu, että Espoo tekee kartoituksen kaupungin toiminnan luontovaikutuksista. Luontovaikutusten arviointikäytäntöjä tarkastellaan osana kokonaisuikentymättömyyden tiekartan laatimista.

Lisäksi valtuusto on Espoo-tarinasta päättänyt 25.10. 2021 pöytäkirjamerkinnöillään, että tuodaan selvitys siitä, mitä käytännön toimia ja päätöksiä tarvitaan, jotta valtuustokauden aikana voidaan perustaa Pitkäjärven ja Finnoonlahden luonnonarvopuistot sekä Luonnonsuojelun toimenpiteet -ohjelman perusteella useita uusia suojelukohteita ja että selvitetään Espoon kansallisen kaupunkipuiston perustamista. Espoon keskuspuiston osalta selvitetään joko luonnonarvopuiston perustamista tai sen liittämistä osaksi Espoon kansallista kaupunkipuistoa.

Työtä luonnon monimuotoisuuden ylläpitämiseksi ja lisäämiseksi on monin osin toteutettu jo pitkään. Espoossa valmistui 2021 laaja Luonnonsuojelun toimenpiteet - työ, jonka toimenpideohjelma ja selvitykset ohjaavat luonnon monimuotoisuuden edistämiseksi tehtävää työtä vuosina 2021-2030. Hankkeen valmistelussa on perehdytty laajasti eri aineistoihin ja myös Villi Vyöhyke ry:n luontokatoratkaisuehdotukset on huomioitu Espoon kehitettäviin käytäntöihin edellä mainitun mukaisesti.

Päätöshistoria

Espoon kaupunki	Pöytäkirja	48/61
Kaupunginhallitus	§ 43	07.02.2022
Kaupunginhallitus	§ 55	14.02.2022
Valtuusto	§ 30	28.02.2022
Valtuusto	§ 40	21.03.2022

Valtuusto 28.02.2022 § 30

Päätösehdotus Kaupunginhallitus

Valtuusto merkitsee selostusosan tiedoksi vastauksena valtuutettu Tiina Elon, Mika Kausteen ym. 25.1.2021 jättämään valtuustoaloitteeseen luontokatoratkaisujen vauhdittamisesta sekä toteaa aloitteen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

Puheenjohtaja Partanen Pentikäisen kannattamana ehdotti, että asia jätetään pöydälle.

Keskustelun pöydällepanosta päätyttyä puheenjohtaja tiedusteli, voidaanko asia jättää yksimielisesti pöydälle. Koska pöydällepanoehdotusta ei vastustettu, puheenjohtaja totesi valtuuston hyväksyneen sen yksimielisesti.

Päätös

Valtuusto:
Asia jätettiin yksimielisesti pöydälle.

Kaupunginhallitus 14.02.2022 § 55

Päätösehdotus Kaupunkiympäristön toimialajohtaja Isotalo Olli

Kaupunginhallitus ehdottaa, että valtuusto merkitsee selostusosan tiedoksi vastauksena valtuutettu Tiina Elon, Mika Kausteen ym. 25.1.2021 jättämään valtuustoaloitteeseen luontokatoratkaisujen vauhdittamisesta sekä toteaa aloitteen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

Esittelijän kokouksessa tekemät muutokset on huomioitu pöytäkirjassa.

Päätös

Kaupunginhallitus:
Esittelijän ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Kaupunginhallitus 07.02.2022 § 43

Päätösehdotus Kaupunkiympäristön toimialajohtaja Isotalo Olli

Kaupunginhallitus ehdottaa, että valtuusto merkitsee selostusosan tiedoksi vastauksena valtuutettu Tiina Elon, Mika Kausteen ym. 25.1.2021 jättämään valtuustoaloitteeseen luontokatoratkaisujen vauhdittamisesta sekä toteaa aloitteen loppuun käsitellyksi.

Espoon kaupunki	Pöytäkirja	49/61
Kaupunginhallitus	§ 43	07.02.2022
Kaupunginhallitus	§ 55	14.02.2022
Valtuusto	§ 30	28.02.2022
Valtuusto	§ 40	21.03.2022

Käsittely

Puheenjohtaja Tiina Elon kannattamana ehdotti, että asia jätetään pöydälle.

Keskustelun päätyttyä puheenjohtaja tiedusteli, voidaanko puheenjohtajan ehdotus yksimielisesti hyväksyä. Koska ehdotusta ei vastustettu, puheenjohtaja totesi kaupunginhallituksen hyväksyneen sen.

Päätös

Kaupunginhallitus:
Asia jätettiin yksimielisesti pöydälle.

Liitteet

1 Äänestyslista § 40

Oheismateriaali

- Valtuustoaloite 25.1.2021

Tiedoksi

Espoon kaupunki	Pöytäkirja	50/61
Kaupunginhallitus	§ 56	14.02.2022
Kaupunginhallitus	§ 75	07.03.2022
Valtuusto	§ 41	21.03.2022

1722/10.03.01/2021

Valtuusto 21.03.2022 § 41

§ 41

Valtuustoaloite kansallisesta kaupunkipuistosta Espooseen

Valmistelijat / lisätiedot:
 Ahlgren Heidi
 Peltola Katariina
 etunimi.sukunimi@espoo.fi
 Vaihde 09 816 21

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus

Valtuusto merkitsee tiedoksi selostusosan vastauksena valtuutettu Risto Nevanlinnan ja Inka Hopsun ym. 15.2.2021 tekemään valtuustoaloitteeseen kansallisen kaupunkipuiston perustamisesta Espooseen ja toteaa aloitteen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

Puheenjohtaja Partanen neuvottelutoimikunnan puheenjohtaja Markkulan kannattamana ehdotti, että asia jätetään pöydälle.

Keskustelun pöydällepanosta päätyttyä puheenjohtaja tiedusteli, voidaanko asia jättää yksimielisesti pöydälle. Koska pöydällepanoehdotusta ei vastustettu, puheenjohtaja totesi valtuuston hyväksyneen sen yksimielisesti.

Päätös

Valtuusto:
 Asia jätettiin yksimielisesti pöydälle.

Selostus

Valtuustoaloite

Risto Nevanlinna ja Inka Hopsu sekä muut valtuutetut ovat jättäneet 15.2.2021 valtuustoaloitteen, jossa esitetään, että Espoo käynnistää kansallisen kaupunkipuiston perustamisesta tarvittavan selvityksen.

Vastaus valtuustoaloitteeseen

Tämän valtuustoaloitteen tarkoittamaan asiaan liittyvät myös valtuustossa 25.10.2021 § 137 Espoo-tarinan päivittäminen kohdalla tehdyt pöytäkirjamerkinnot nrot 8 ja 9, jotka kuuluvat seuraavasti: ”Tuodaan

selvitys siitä, mitä käytännön toimia ja päätöksiä tarvitaan, jotta valtuustokauden aikana voidaan perustaa Pitkäjärven ja Finnoonlahden luonnonarvopuistot sekä Luonnonsuojelun toimenpiteet -ohjelman perusteella useita uusia suojelukohteita. Selvitellään Espoon kansallisen kaupunkipuiston perustamista. Espoon keskuspuiston osalta selvitetään joko luonnonarvopuiston perustamista tai sen liittämistä osaksi Espoon kansallista kaupunkipuistoa“.

Kansallisen kaupunkipuiston kriteerit ja Espoo

Espoon kaupunkisuunnittelukeskus selvitti kansallisen kaupunkipuiston perustamisedellytyksiä edellisen kerran vuosina 2016–2017, kun yhdistykset Pro Espoonjoki ry ja Kirkkojärvi takaisin ry tekivät kesällä 2016 ehdotuksen kansallisen kaupunkipuiston perustamisesta Espooseen. Tuolloin kansallisen kaupunkipuiston kokemuksista ja perustamisedellytyksistä käytiin keskusteluja sekä kansallisen kaupunkipuiston perustaneiden kaupunkien kanssa että ympäristöministeriön kanssa. Ympäristöministeriön kanssa käydyn yhteydenpidon perusteella viesti oli, että silloin ehdotettu alue Espoonjokilaaksossa ei yksin riitä täyttämään kansallisille kaupunkipuistoille asetettuja kriteerejä. Espoon mahdollisen kansallisen kaupunkipuiston aluerajauksen tulisi olla laajempi ja alueen tulisi kattaa Espoon koko synty- ja kehitystarina. Kansallisen kaupunkipuiston alueen tulee ministeriön mukaan sisältää erilaisia alueita erilaisella historialla, jotka kytkeytyvät toisiinsa mahdollisimman hyvin. Ympäristöministeriöstä nostettiin esille Espoon tarinaa kuvaavina alueina esimerkiksi Espoon keskiaikaisen tuomiokirkon ympäristö maakunnallisesti arvokkaassa Espoonjokilaaksossa, luonnon monimuotoisuuden kannalta tärkeä Espoon Keskuspuisto, yhteydet Nuuksion kansallispuistoon, kulttuurihistoriallisesti arvokas saaristo sekä mahdollisesti muita kaupungin kehittymisen historiasta kertovia avainkohteita, kuten Tapiolan puutarhakaupunki.

”Kansallinen kaupunkipuisto on maankäyttö- ja rakennuslaissa määritelty kaupunkiympäristössä sijaitseva arvokkaiden kulttuuri- ja luonnonmaisemien sekä virkistysalueiden laaja kokonaisuus, jonka säilyttämiseen ja hoitamiseen kaupunki on sitoutunut. Kansallisten kaupunkipuistojen tavoitteena on säilyttää kaupunkiluontoa ja rakennettua kulttuuriympäristöä laajana, eheänä kokonaisuutena - kaupunkilaisten olohuoneena.

Kansallisten kaupunkipuistojen tunnistamisessa ja arvioinnissa käytetään yhtenäisiä kriteereitä, jotka takaavat kaupungeille tasapuolisen kohtelun ja kaupunkipuistojen valtakunnallisen tason säilymisen.

- Kansallisen kaupunkipuiston sisällön kriteerien mukaan, kansallisen kaupunkipuiston tulee sisältää kaupunkiluonnon monimuotoisuuden

- säilyttämisen kannalta tärkeitä luonnonalueita, kansallisen historian tai kaupungin omien kehitysvaiheiden kannalta merkittäviä kulttuuriympäristöjä rakennuksineen sekä puistoarkkitehtonisesti tai esteettisesti merkittäviä puistoja ja viheralueita.
- Kaupunkikeskeisyyden kriteerin mukaan kansallisen kaupunkipuiston täytyy olla osa kaupunkirakennetta eli alkaa ydinkeskustasta tai heti sen läheisyydestä.
 - Laajuuden ja eheyden kriteerin mukaan kansallisen kaupunkipuiston täytyy olla puisto- ja viherympäristönä riittävän laaja ja häiriötön sekä viher- ja sinirakenteeltaan niin yhtenäinen, että kaupunkipuistoa pitkin on mahdollisuus siirtyä kaupunginosasta toiseen.
 - Ekologisuuden ja jatkuvuuden kriteerien mukaan on tärkeää, että alueelle muodostuu lajiston siirtymisen ja vuorovaikutuksen mahdollistavia ekologisia käytäviä ja että alue on jatkuva eli liittyy välittömästi ilman selvää rajaa kaupungin ulkopuolisiin luonnonalueisiin tai sitä ympäröivään maaseutuun. ”

Lähde: <https://ym.fi/kansalliset-kaupunkipuistot>

Espoon kaupunkirakenne perustuu viiteen kaupunkikeskukseen ja eroaa näin ollen perinteisestä kaupunkirakenteesta, jossa kaupungin sydän on historiallinen keskusta, jonka ympärille kaupunki on kasvanut. Kaupunkipuiston rajauksen tulisi olla Espoossa todennäköisesti melko laaja, jotta siihen saataisiin mukaan koko Espoon synty- ja kasvutarina. Espoossa haasteena on - perinteisestä kaupungista poikkeavan kaupunkirakenteen johdosta - muodostaa alueesta niin yhtenäinen, että sitä pitkin voi kulkea kaupunginosasta toiseen. On epätodennäköistä, että kansallisen kaupunkipuiston rajausta voisi olla päällekkäinen Nuuksion kansallispuiston rajauksen kanssa, kuten aloitteessa esimerkiksi Matalajärven osalta ehdotetaan.

Kansallisen kaupunkipuiston hyödyt, vaiheet ja haasteet

Jotta Espoon edellytykset kansallisen kaupunkipuiston kriteerien täyttymiseksi voitaisiin selvittää, tulisi kansallisesta kaupunkipuistosta laatia esiselvitys, jossa esitettäisiin alueen rajausta luonnos. Mikäli kriteerit täyttyvät, laaditaan laajempi perustamiselvitys. Lähes 30 suomalaista kaupunkia on selvittänyt mahdollisuutta perustaa kansallinen kaupunkipuisto. Kaupunkipuistoja on perustettu 11, joista uusien, on vuoden 2021 syksyllä statuksen saanut Savonlinna. Lisäksi Tampere on jättänyt perustamishakemuksen ympäristöministeriölle, ja Helsinki on laatinut puiston perustamisesta esiselvityksen.

Kansallisen kaupunkipuiston statuksesta keskeisin Espoolle saatava hyöty olisi imagohyöty. Kansallisen kaupunkipuiston status voisi lisätä Espoon tunnettavuutta kaupunkina, joka arvostaa luonto- ja

Espoon kaupunki

Pöytäkirja

53/61

Kaupunginhallitus
Kaupunginhallitus
Valtuusto

§ 56
§ 75
§ 41

14.02.2022
07.03.2022
21.03.2022

kulttuuriympäristöarvoja. Kansallisen kaupunkipuiston perustamiseen liittyy myös laaja, runsaasti resursseja vaativa, perustamisselvitys, jonka laatiminen voisi entisestään kirkastaa myös kaupungin sisällä käsitystä sen tärkeimmistä luonto- ja kulttuuriympäristöarvoista sekä niiden kytkeytyneisyydestä.

Kansallisen kaupunkipuiston aluerajaukseen vaikuttaa sekä maanomistus että maankäytönsuunnittelun tilanne. Kansallisen kaupunkipuiston luonnon- ja kulttuuriperinnön säilyttäminen perustuu kaavoihin tai erilaisiin suojelupäätöksiin. Maankäyttö ja rakennuslain (68 §) mukaan kansalliseen kaupunkipuistoon voidaan osoittaa alueita, jotka maankäyttö- ja rakennuslain mukaisessa kaavassa on osoitettu puistoksi, virkistys- tai suojelualueeksi, arvokkaaksi maisema-alueeksi tai muuhun kansallisen kaupunkipuiston tarkoituksen kannalta sopivaan käyttöön. Kaupungin on hakemuksessaan selostettava, miten kaupunkipuistoksi rajatun alueen luonnon- ja kulttuuriperinnön elementtien säilyminen on näillä keinoin turvattu. Ennen mahdollista esiselvitystä ja varsinaista perustamisselvitystä olisikin rajauksen laatimisen pohjana hyvä olla nykyistä ajantasaisempi yleiskaavallinen suunnitelma Espoon viheralueverkostosta ja mahdollisista rakentamisen kasvun suunnista.

Kansalliseen kaupunkipuistoon osoitetaan lain mukaan ensi sijassa kunnan, valtion tai muun julkisyhteisön omistuksessa olevia alueita (MRL §68). Muita alueita puistoon voidaan osoittaa omistajan suostumuksella. Omistajan suostumus ei ole kuitenkaan tarpeen, jos puiston perustamispäätöksessä tai hoito- ja käyttösuunnitelmassa ei anneta aluetta koskevia maankäyttö ja rakennuslain 70 §:ssä tarkoitettuja määräyksiä. Mikäli alueella on yksityistä maanomistusta, on rajauksesta joka tapauksessa hyvä neuvotella ainakin suurempien maanomistajien kanssa erikseen. Espoon alueella on paljon yksityistä maanomistusta, joten aluerajauksen määrittelyssä sekä alueen hoidossa ja kehittämisessä on syytä varautua laajaan yhteistyöhön myös yksityisten maanomistajien kanssa ja maanomistus voi paikoin muodostua haasteeksi myös puiston toteuttamiselle.

Kansallista kaupunkipuistoa hoidetaan ja kehitetään sen luonnon- ja kulttuuriperinnöllisiä arvoja vaalien ja vahvistaen. Näiden tavoitteiden saavuttamiseksi kaupungin on laadittava alueelle hoito- ja käyttösuunnitelma, jonka hyväksyy ympäristöministeriö. Hoito- ja käyttösuunnitelman valmistelun tulee tapahtua vuorovaikutuksessa niiden tahojen kanssa, joiden oloihin asia saattaa huomattavasti vaikuttaa (MRL 70§). Aluerajauksen määrittelyyn, hakemuksen sekä hoito- ja käyttösuunnitelman laatimisen yhteydessä on tärkeää tunnistaa alueen kehittämistarpeet laajasti, jotta kansallisen kaupunkipuiston aluerajauksen sisälle ei myöhemmin tule sellaisia maankäytönmuutostarpeita, jotka ovat ristiriidassa kansallisen kaupunkipuiston arvojen, kriteerien ja hoidon

tavoitteiden kanssa. Esimerkiksi uudet kehätiet tai muuten kaupunkirakennetta voimakkaasti pirstovat hankkeet eivät ministeriön asiantuntijan mukaan lähtökohtaisesti voi kulkea kaupunkipuiston alueen läpi, eikä uudisrakentamista pääsääntöisesti tule osoittaa kaupunkipuiston alueelle.

Hakemuksessa on määritettävä ja kohdennettava kansallisen kaupunkipuiston alueella olevat MRL 68 §:ssä mainitut erityiset arvot. Lähtökohta on se, että erityisiä arvoja ei heikennetä esimerkiksi maankäyttöä muuttamalla - ennemminkin vahvistetaan. Mahdolliset arvoista ja hoito- ja käyttösuunnitelmasta poikkeavat maankäytönkehittämishankkeet kansallisen kaupunkipuiston alueella tulee hyväksyttävä ympäristöministeriössä. Monet kaupungit ovat kuitenkin ottaneet käytännöksi pyytää ministeriöltä lausunnon myös rajauksen ulkopuolisista hankkeista. Lausuntoa ei tarvita, jos suunnitelma edistää kaupunkipuiston tavoitteita. Tästä syystä hoito- ja käyttösuunnitelman tulee perustua selkeään tulevaisuuden kuvaan Espoon maankäytön kehittämisestä ja sen laatiminen on syytä tehdä tarkkaan ja laajalla yhteistyöllä eri toimijoiden välillä. Hanke vaatii pitkäaikaista sitoutumista sekä vahvaa tahtotilaa ja resursseja.

Kaupungin on myös mahdollista saada taloudellista tukea kansallisen kaupunkipuiston alueen kehittämiseen, mutta siihen varattu budjetti on melko pieni suhteutettuna Espoon kokoisen kaupungin viheralueinvestointeihin.

Muut Espoon viheralueverkostoa ja kulttuuriympäristöä turvaavat ja kehittävät suunnitelmat ja selvitykset

Espoossa on viime vuosina laadittu monia viheralueverkostoa turvaavia suunnitelmia ja selvityksiä.

- Ympäristökeskuksen johdolla on laadittu esimerkiksi Espoon luonnon monimuotoisuuden suojelun toimenpideohjelma ja ekologisen verkoston selvitystyö. Töiden avulla on asetettu luonnonympäristön suojelutavoitteita sekä osoitettu ekologisten yhteyksien kehitystarpeita.
- Kaupunkisuunnittelukeskuksessa on käynnistetty kulttuuriympäristön selvittämistä ja säilyttämistä palveleva KULAUS-projekti, jossa on yhteistyössä kaupunginmuseon kanssa koottu yhteen olevaa selvitystietoa ja arvioitu yleiskaavatasoisesti paikallisesti arvokkaita kulttuurihistoriallisesti merkittäviä alueita.
- Virkistysverkoston yhtenäisen rakenteen kehittämiseksi ja turvaamiseksi kaupunkisuunnittelukeskuksessa on tehty ja käynnistetty suuraluekohtaisia virkistysvisioita. Töiden avulla pyritään tunnistamaan suuralueiden virkistysalueiden ja -palveluiden kehitystarpeita peilaten vuoden 2050 arvioituun väestömäärään.

- Kaupunkitekniikan keskuksessa on laadittu ulkoilureittien yleissuunnitelman päivitys, jossa on tunnistettu myös kehitettävät ulkoilureittien pääyhteydet koko kaupungin alueelta.

Lisäksi lukuisissa muissa töissä, kuten käynnissä olevissa yleiskaavatöissä, on korostettu viheralueverkoston ja kulttuuriympäristön arvokokonaisuuksia. Esimerkiksi Espoon pohjois- ja keskiosien yleiskaavassa Espoonjokilaakso on osoitettu omalla vyöhykemerkinnällään, jonka mukaan aluetta tulee kehittää katkeamattomana kokonaisuutena niin, että ekologinen toimivuus ja muut erityisarvot turvataan ja virkistyskäyttöedellytykset paranevat.

Myös ilman kansallisen kaupunkipuiston statusta on siis mahdollista ja syytä jatkossakin kehittää Espoon viheralueverkoston sekä kulttuuriympäristöjen käytettävyyttä, yhtenäisyyttä ja arvojen säilymistä osana kaupunkirakennetta. Esimerkiksi LuonTo -työssä on määritelty Espooseen perustettavaksi luonnonarvopuistoja, jotka ovat kaupungin merkittävimpiä luonto- ja virkistysarvoja yhdistäviä alueita. Luonnonarvopuistoja esitetään 4 kappaletta: Pitkäjärvi, Finnoonlahti, Kirkkojärvi-Gloms ja Keskuspuisto. Näiden perustamiseksi on syytä laatia yleiskaavallinen tarkastelu rakentamisen ja viheralueiden rajauksen tarkasta sijainnista.

Hyvä esimerkki Espoolaisesta viheralueen brändi- ja kehitystyöstä on Espoon rantaraitti, jota on kehitetty yhteistoiminnallisesti kaupungin eri organisaatioissa ja jolla on tunnettuutta myös Espoon ulkopuolella. Vastaavanlaisia hankkeita voisi käynnistää esimerkiksi Espoon pohjois- ja keskiosien yleiskaavassakin kehitettäväksi aluekokonaisuudeksi tunnistetun Espoonjoen varrelle, jonne on ideoitu ”sisämaan rantaraittia”, joka palvelisi erityisesti Keski-Espoon asukkaiden virkistystarpeita ja täydentäisi Espoon virkistysreitiverkostoa.

Johtopäätökset

Koska Kansallisen kaupunkipuiston aluerajauksen tulee perustua kaavoihin tai erilaisiin suojelupäätöksiin, olisi mahdollisen Espoon kansallisen kaupunkipuiston rajauksen ja perusselvityksen pohjana syytä olla nykyistä ajantasaisempi yleiskaavallinen suunnitelma Espoon viheralueverkostosta ja kasvavan kaupungin tulevista rakentamisen kasvun suunnista. Tässä yhteydessä olisi mahdollista käydä hyvissä ajoin vuoropuhelua myös niiden yksityisten maanomistajien kanssa, joita asia mahdollisesti koskettaa.

Vuoden 2017 keskusteluissa kansallisten kaupunkipuistojen kaupunkien näkökulma oli, että kansallisen kaupunkipuiston perustaminen ja ylläpito vaatii laajaa, yhteistä poliittista tahtotilaa ja sitoutumista sekä resurssien

Espoon kaupunki	Pöytäkirja	56/61
Kaupunginhallitus	§ 56	14.02.2022
Kaupunginhallitus	§ 75	07.03.2022
Valtuusto	§ 41	21.03.2022

osoittamista asiaan. Resursseja tulee pystyä ohjaamaan sekä hakuprosessin eri vaiheiden toteutukseen että alueen hoitoon, kehittämiseen ja ylläpitoon. Myös vuorovaikutus asukkaiden kanssa on tärkeää ja siihen tulee varata riittävästi aikaa ja resursseja prosessin eri vaiheissa. Kansallisen kaupunkipuiston perustamisselvitysvaihe vie muiden kaupunkien kokemusten mukaan useita vuosia kaavallisten edellytysten selvittämisen, suunnittelun ja vuorovaikutuksen takia. Kaupunkipuiston perustamisen jälkeen on syytä varautua resursoimaan huomattavan laajan alueen hoitoon, kehittämiseen ja ylläpitoon riittävällä tavalla jopa vuosikymmeniksi eteenpäin.

Ilman kansallisen kaupunkipuiston statustakin on tärkeää, että Espoossa turvataan kaupungin omilla päätöksillä sekä kaavoituksella viher- ja virkistysverkoston ja kulttuuriympäristökokonaisuuksien säilyminen kaupungin vetovoimatekijöinä.

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 07.03.2022 § 75

Päätösehdotus

Kaupunkiympäristön toimialajohtaja Isotalo Olli

Kaupunginhallitus ehdottaa, että valtuusto merkitsee tiedoksi selostusosan vastauksena valtuutettu Risto Nevanlinnan ym. 15.2.2021 tekemään valtuustoaloitteeseen kansallisen kaupunkipuiston perustamisesta Espooseen ja toteaa aloitteen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

Esittelijän kokouksessa tekemät muutokset on huomioitu pöytäkirjassa.

Päätös

Kaupunginhallitus:
Esittelijän ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Kaupunginhallitus 14.02.2022 § 56

Päätösehdotus

Kaupunkiympäristön toimialajohtaja Isotalo Olli

Kaupunginhallitus ehdottaa, että valtuusto merkitsee tiedoksi selostusosan vastauksena valtuutettu Risto Nevanlinnan ym. 15.2.2021 tekemään valtuustoaloitteeseen kansallisen kaupunkipuiston perustamisesta Espooseen ja toteaa aloitteen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

Puheenjohtaja Tiina Elon kannattamana ehdotti, että asia jätetään pöydälle.

Espoon kaupunki	Pöytäkirja	57/61
Kaupunginhallitus	§ 56	14.02.2022
Kaupunginhallitus	§ 75	07.03.2022
Valtuusto	§ 41	21.03.2022

Keskustelun päätyttyä puheenjohtaja tiedusteli, voidaanko puheenjohtajan ehdotus yksimielisesti hyväksyä. Koska ehdotusta ei vastustettu, puheenjohtaja totesi kaupunginhallituksen hyväksyneen sen.

Päätös

Kaupunginhallitus:
Asia jätettiin yksimielisesti pöydälle.

Liitteet

Oheismateriaali

- Valtuustoaloite kansallisesta kaupunkipuistosta Espooseen

Tiedoksi

§ 42

Kokouksessa jätetyt aloitteet ja kysymykset

Selostus

Puheenjohtaja totesi, että hallintosäännön I osan 1 luvun 7 §:n mukaisena aloitteena oli jätetty seuraava aloite:

Valtuutetut Sammallahti ym. esittävät: "Valtuustoaloite: Oulun malli väylien talvikunnossapitoon".

Lisäksi puheenjohtaja totesi, että kokouksen aikana oli jätetty 1 kpl valtuustokysymyksiä.

Päätös

Valtuusto:
Puheenjohtajan ehdotukseen yhtyen valtuusto yksimielisesti lähettää aloitteen ja kysymyksen valmisteltaviksi.

**Muutoksenhakuohje koskee pykäläiä: § 32, § 33, § 37, § 38, § 39, § 40, § 41,
§ 42**

Muutoksenhakukielto

Edellä mainitusta päätöksestä, joka koskee vain asian valmistelua tai täytäntöönpanoa, ei saa kuntalain 136 §:n mukaan hakea muutosta.

Muutoksenhakuohje koskee pykäläiä: § 34, § 35, § 36

Kunnallisvalitus

Edellä mainittuihin päätöksiin haetaan muutosta valittamalla.

Valituksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä kunnan jäsen.

Valituksen saa tehdä sillä perusteella, että päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä, päätöksen tehnyt viranomainen on ylittänyt toimivaltansa tai päätös on muuten lainvastainen.

Valitusviranomainen

Muutosta päätöksiin haetaan Helsingin hallinto-oikeudelta.

Valitusaika

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Tiedoksisaanti

Asianosaisten katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua päätöksen lähettämisestä tai saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana.

Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on julkaistu yleisessä tietoverkossa.

Tiedoksisaantipäivää tai sitä päivää, jona päätös on julkaistu, ei oteta lukuun valitusaikaa laskettaessa.

Valituskirjelmän sisältö

Valituskirjelmässä, joka on osoitettava valitusviranomaiselle, on ilmoitettava

- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan
- valittajan nimi ja kotikunta
- postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa.

Valituskirjelmä on valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen omakätisesti allekirjoitettava. Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituskirjelmässä on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.

Valituskirjelmään on liitettävä

- päätös, johon haetaan muutosta valittamalla, alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta, sekä
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Valituskirjelmän toimittaminen

Valituskirjelmä on toimitettava valitusajan kuluessa Helsingin hallinto-oikeudelle osoitteella:

Helsingin hallinto-oikeus, kirjaamo
Sörnäistenkatu 1
00580 Helsinki

Puhelin: 029 56 42000
Telekopio: 029 56 42079
Sähköposti: helsinki.hao@oikeus.fi
Virastoaika: 8.00 – 16.15

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Omalla vastuulla valituskirjelmän voi lähettää postitse tai lähetin välityksellä. Postiin valitusasiakirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät perille viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä.

Omalla vastuulla valituksen voi toimittaa ennen valitusajan päättymistä myös telekopiona tai sähköpostilla. Määräajassa toimitettava asiakirja on lähetettävä ennen määräajan päättymistä lainkäyttöviranomaiselle siten, että asiakirja on viranomaisen käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä.

Valituksen käsittelyn maksullisuus

Muutoksenhakijalta peritään oikeudenkäyntimaksua tuomioistuinmaksulain (1455/2015) nojalla. Lisätietoja valituksen maksullisuudesta saa valitusviranomaiselta.